

SLOVENSKI NAROD

zhaja vsak dan popoldne, izveniški nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravišтво: Knaflova ulica št. 5, pritišlje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poštnina plačana v gotovini.

Nacijonalno ali anacijonalno trgovstvo?

Vsi se še spominjamo, kakšno vlogo je igralo pred vojno naše trgovstvo v mogočnem nacijonalnem pokretu Slovencev. V času, ko je germanstvo pristiskalo ne samo kulturno, prosvetno in potom državne oblasti, nego tudi gospodarsko-politično ter si hotelo zaslužiti slovenska mesta gospodarsko, ker je vedelo, da pade s tem hrbenica narodove samostalnosti, je razumelo slovensko trgovstvo tedanjo svojo vlogo vlogi ter se podredilo visokim stremiljem slovenske nacijonalnosti. Slovenski trgovci so pionirji nacijonalne samostalnosti s pomočjo gospodarske samostalnosti! To pionirsko delo ni bilo vsikdar lahko ali zlahko. Spominjamo se, kako so morale organizacije slovenskega trgovstva pretrpeti marsikatero razžalitev, marsikatero bol in tudi škodo. Vsem je še v spominu, kako so Nemci nekoč vrgli slovensko trgovsko društvo »Merkur« na cesto. Prvorotelji slovenskega nacijonalnega trgovstva bi lahko napisali marsikateri spomin iz polpreteklega boja in razvoja slovenskega trgovskega stanu za slovensko samostalnost. Ti boji bodo nekoč zapisani na najsvetlejših straneh slovenske nacijonalne zgodovine.

Z veliko jugoslovensko državo je to trgovstvo dobilo nove naloge! Kakor nekoč obrambeno in nacijonalno v slovenskem smislu, tako se sedaj tudi iz lastnih, lokalnih interesov postavlja na branik jugoslovenskega nacijonalizma! To zahteva splošna patriotična dolžnost, to narekuje hvalečnost do države, ki ta stan šteti in varuje, kakor nikjer drugje, to vleva končno lokalni slovenski in ljubljanski interes, ker hočemo, da zavojujemo s svojimi poslovnimi metodami čim širša in obsejnejša gospodarska področja države! Slovenska trgovina kakor industrija bo napredovala s pomočjo ekspanzije, ali pa bo propadala na malenkostne razmere izpred vojne. V tej interesni ekspanzivnosti tiči tudi globoko poslovno ozadje jugoslovenske orijentacije našega trgovstva. Zato ni čuda, da se je instinktivno priključilo mlademu nacijonalističnemu pokretu v Sloveniji kar največ slovenskih trgovcev, ker čutijo, da nadaljuje pri tem tisto nacijonalno pionirsko delo, ki so ga začeli pred vojno.

K tej splošni nacijonalni orijentaciji, ki je, kakor rečeno, tudi interesno utemeljena, se pridružijo ostala moderna stremiljenja sodobnega trgovca. Tu imamo načela solidnosti, socijalne obzirnosti, nadalje načelo ravnovesja med velikim in malim trgovcem! Ne gre in nasprotuje moralnemu bistvu našega slovenskega trgovstva, da se uvaja engrosistovski manire nacijonalne brezbarvnega židovskega veletrgovstva izprijenih trgovskih centrov zapadne Evrope. Naša trgovina se podreja nacijonalnim stremiljenjem in hoče pojačati gospodarsko bogastvo naše države. Ona se čuti s to državo in s tem narodom eno. V tej skupnosti leži njena bodoča moč.

Vse te moralne in nacijonalne osnovne dobro razumejo naši trgovci in s temu primerno tudi strankarske obeležitve. Je to najlepše pričevanje za naš trgovski stan! Ta se ne potopi v malenkostnem boju za lokalnimi interesi, marveč podreja svoja gospodarska in poslovna stremiljenja programom velikih nacijonalnih strank države. V tem podrejanju vidimo najboljšo kontrolo in uravnoteženje interesov posredincev in splošnosti. Z velikimi nacijonalnimi strankami dobimo gospodarska stremiljenja svojo moralno upravičenost.

Zato je razumljivo, da se je med slovenskim in predvsem med ljubljanskim trgovstvom dvignil tako hud in oster odpor proti gospodarskemu rokojnjaštvu, ki hoče izpreobrniti trgovstvo v anacijonalno in nazadnjaško družbo. Že danes lahko rečemo, da se je odpadniška akcija gotovih ljudi, ki jim je žep vse, nacijonalnost pa postranska zadeva, za katero naj bi smeli po mili volji krošnjariji s klerikalnimi defetisti, popolnoma ponesrečila.

Kakor pri velikih narodih, hoče tudi naše trgovstvo v eni strunni vrsti

Nadaljni boj med separatizmom in unitarizmom.

Včerašnja popoldanska verifikacijska debata. Velik govor ministra dr. Žerjavi. Uničujoča obsodba politikujoče duhovščine. Rožji namestniki zjutraj molijo. naši svečeniki pa delajo kravale.

— Beograd, 24. marca. (Izv.) Nadaljevanje poročila o včerašnji seji. Prvotno so pričakovali, da predsednik zaključi včerašnja verifikacijska debata, takoj po govoru posl. Frana Smodeja. Ker je bil govor Smodejev preprežen z različnimi klevetami, natočevanji in lažmi proti samostojni demokratični stranki in nje voditeljem, je smatral prosvetni minister Svetozar Pribičević za svojo dolžnost, da pri tej priliki temeljito, odkrito in iz oči v oči obračuna s klerikalnimi voditelji, ki povsod zagovarjajo dvojno jezuitsko moralo.

Prosvetni minister Svetozar Pribičević je najprej izjavil, da ni nameraval poseči v debata o volitvah v mariborskem okrožju, dolžan pa je ovreči in zavrniti očitke posl. Smodeja, ki jih je nagradil proti njemu, njegovim prijateljem in proti samostojni demokratični stranki. Glede očitka o nasilnem premeščanju učiteljev je minister krátko konstatiral, da se je kot minister posluževal istih pravic, kakršnih se je posluževal njegov prednik dr. Korošec. (Odobrovanje na desnici in v centru, klerikalci izeno in razburjeno ugovarjajo.)

»Gospoda, čuli ste, s kakšno mržnjo in jantarskim je tu sovražni moj predgovornik, ki je duhovnik. Iz njega ust niste slišali niti besede iskrene bratske in krščanske ljubezni.«

Prosvetni minister je dalje s toplimi in prijateljskimi besedami branil odsotnega ministra dr. Žerjavi, proti kateremu je klerikalni posl. Smodej izlil ves žolč sovraštva in zavisti. Prišlo je večkrat do hrupnih medklavov in klerikalci so postajali čim dalje bolj nervozni, ker so prav dobro občutili težke udarce in pekoče besede Svetozarja Pribičevića.

Zavračajoč vse napade od strani klerikalcev je končno Svetozar Pribičević med splošnim odobravanjem izjavil: »Časten, pošten in dostojen človek dela tako; nečasten, nepošten in nedostojen človek dela pa tako, kakor Vi!« (Ta izjava je bila naperjena proti Smodeju in dr. Korošcu.) Pred nekaj dnevi je predsednik francoske republike Herriot podal slajno fotografijo klerikalizma. Prav tak ste, kakor Vas je nastal g. Herriot in še hujši. Tudi v naši skupščini vas vidimo v vsej vaši moralni nagoti in netolerance, Vas, ki pravite, da ste služabniki krščanske misli, toda iz Vas govori sama hudobija in mržnja.

Ta karakterizacija klerikalne stranke je vse poslance SLS spravila iz ravnotežja. Kakor znano, je g. Herriot francoske klerikalce nagнал z očitkom, da zlorablajo krščanstvo in spekulativne namene in da je proti »krščanstvu bankirja«. Herriot je dalje izjavil, da se zelo čudi, kako morejo kardinali, nadškofje in škofje opozarjati na to, da se dobe najbolj uspešna sredstva za katoliško stvar v krogih industričev, bančirjev in trgovcev, čudi se temu, ker so kardinali zastopniki onega Krista, ki je nagnal sejmarije in verižnike iz templja.

Minister Pribičević je končno prav pravilno označil nasilni politični sistem klerikalne stranke. Klerikalci mislijo samo na strankarske interese, nekdaj pa ne mislijo niti na Boga niti na resnico.

Govor prosvetnega ministra Svetozarja Pribičevića je napravil v vseh političnih krogih najboljši vtis in odmev. Njegov govor je izzval vihar le pri klerikalcih. Zbornica je bila ves čas razdeljena na dva neprijateljska tabora. Na desni okoli Pribičevića se je zbral krog poslancev vladne večine na levi so stali opozicijski poslanci večini klerikalci, da ugovarjajo ministrovim izjavam. Klerikalci so postajali čim dalje bolj besni. Minister Pribičević jim je govoril v oči pošteno resnico. Ko je Pribičević obrnejen proti Korošcu krátko vzkliznil: »Zakaj kradete?« je dr. Korošec vstal s svojega sedišča ter začel jezno in nervozno skakati. Htel je k skupščinskemu predsedniku ves bed in jezen, obenem pa konsterniran, ker mu je minister povedal resnico v oči.

Govor Svetozarja Pribičevića je imel tudi ta blagodejen vtis, da je pokazal klerikalce v zbornici v njih pravi luči. Pribičević je pravilno označil sedanje razmerje klerikalcev do njih zaveznikov. Kakšen vtis stali za državo in za svojim narodom ter služiti velikim interesom celokupnosti. Nacijonalni, židovsko orijentirane mamoniste pa bo iztrgalo iz svoje sredine kakor ljuliko s pšeničnega polja!

je napravil govor pri Davidovičevih demokratih, je najboljši dokaz dejstva, da se nikdo izmed Davidovičevih demokratov ni hotel eksponirati za klerikalce, marveč so vsi lepo mirno sedeli na svojih sedišcih ter opazovali nervoznost klerikalnih poslancev. Klerikalcem so edino sekundirali radičevci, ki so v enomer povzročali trušč in hruš med govorom Svetozarja Pribičevića.

Po seji so člani Davidovičevega kluba odkrito izjavljali, da so zelo hvaležni, ker jim je minister Pribičević razkrinjal dvo- rezno politiko klerikalnih poslancev.

Z ozirom na to, da se je dosedanja razpravna metoda o spornih mandatih včeraj izkazala za zelo nepraktično, ker jo je začasni predsednik razdelil v tri poglavja in je s tem dana razpoložljiva možnost verifikacijske debata zelo razbilna, je vlada na včerašnji seji sklenila sporazumno s skupščinskim predsednikom dr. Subotićem, da se razprava poenostavi in da se od danes naprej nadaljuje razprava po enotnem sistemu. Razprava se vodi sedaj o vseh spornih mandatih. O tem sklepu skupščinskega predsednika so bili obveščeni že snuči načelniki parlamentarnih klubov.

Beograd, 24. marca. (Izv. ob 12.) Za današnja verifikacijska debata je vlada večje zanimanje kakor včeraj. Debata se danes vodi splošno in o vseh spornih mandatih ter bo zbornica po zaključku te debate hkrati glasovala o vseh zadnjih predlogih verifikacijskega odpora.

V zbornici so prisotni vsi ministri razun vojne. — Začasni predsednik dr. Subotić je otvoril sejo ob 9.50 popoldne. Zbornici je sporočil, da je v noči od 12. na 13. t. m. umrl v Prijepolju izvoljeni narodni poslanec Husein Jufuz Agić ter je pozval navzoče, da izkažejo pokojniku čast. Poslanci so se dvignili s sedežev z vzklikom: »Slava mu!«

Predsednik je dalje sporočil, da je nemški narodni poslanec dr. Štefan Kraft sporočil predsedništvu, da odlaga v zmyslu člena 85. volil. zakona svoj poslaniški mandat v volilnem okrožju Sombor-Baranja, obdržuje pa mandat za okrožje Pančevo-Bela cerkev. Poslanec Vojislav Janjić (rad.) je sporočil, da odlaga svoj mandat v rudniškem okrožju. Predsednik dr. Subotić je nato odredil nadaljevanje verifikacijske debata, ter podal besedo ministru za šume in rudnike dr. Žerjavu.

Minister dr. Žerjav o klerikalnem terorju.

Minister dr. Gregor Žerjav je bil takoj začetkom svojega govora viharo pozdravljen. Uvodoma je najprej izjavil:

Iz stenografskega zapisnika včerašnje seje, ki ji nisem mogel prisostvovati iz službenih razlogov, posnemam, da me je osebno napadel g. poslanec Smodej, zato sem primoran, da reagiram. V kolikor je govornik SLS napadel moje politično delo, svobodno mu je. Kar se tiče volilne borbe v Sloveniji in očitkov SLS o nasilju, se moram sklicevati na predsednika SLS, ki je, ko je prispe! v Beograd, izjavil novinarjem, da v Sloveniji ni bilo terorja, da je v Sloveniji volilni teror pravzaprav nemogoč.

Posl. dr. Hohnjec (kler.): »To je samo relativno!«

Minister Svetozar Pribičević: »Poslušajte vsaj prve besede govornikov! Ne motite ga v njegovem govoru!«

Minister dr. Gregor Žerjav je nadaljeval:

Kar se tiče naših pritožb so imele opozoriti vso državo na faktični teror, ki se je v resnici vršil v Sloveniji. To je teror z zlorabo vere in verskih sredstev. Smatram, da imamo o tem dovolj dokazov v govoru g. dr. Pivka.

V ministrstvu notranjih del se nahajajo ogromni spisi službenega značaja, da je bilo celokupno duhovništvo v Sloveniji diržirano od zgora, da v cerkvi

in izven nje zlorablja vero in verska sredstva direktno za SLS.

Klici: »Tako je! Res je! Doli s klerikalizmom!«

Najbolj zanimivo je, da tega SLS tudi ne taji. Pri nas vsak kmet dobro ve za to.

Ker se je nahajal poslanec Kobasica Stevo (rad.) v bližini klerikalnih klopi, so klerikalci postali silno nervozni ter so začeli protestirati: »Nima pravice tu stati. Gospod predsednik odstranite ga!«

Posl. Kobasica ironično: »Gavrani hrešče! Res gavrani prihajajo!«

Nastal je v dvorani velikanski hrup in trušč. Klerikalci nervozni in jezni razbijajo in tolčejo po klopih.

Minister Pribičević: »Vsa javnost naj sedaj čuje! Prišli ste klerikalci kot kača v precep!«

Na te besede je nastal ponoven vihar in viki. Predsednik je zman zvonil. Končno je nastal zopet mir.

Minister dr. Žerjav je nato nadaljeval svoj govor, ponavljajoč in posebno naglašujoč:

V Sloveniji je to dejstvo tako notorično, da se tam ne taji.

Klerikalci jezno vpiljejo: »Govorite rajše o Thurn-Taxisu!«

Minister Svetozar Pribičević: »Vi pa rajše o čevljičkih in angeljskih bluzah!«

Posl. Stevo Kobasica: »In o ženskih košuljah in o šinah!«

Minister dr. Žerjav: »Vse to je v Sloveniji tako znano, vsak kmet zna iz svojega lastnega življenja in se to tudi ne taji. To samo taji klerikalna gospoda v Beogradu! In to znači, da se gospoda vendarle sramuje. Dobro je to! Dober je napredek! Vendar prav pravilo, da je prva pastirska dolžnost vsakega duhovnika v Sloveniji, da v cerkvi agitira. (Strasen vihar, klerikalci kriče in vpiljejo.)

Predsednik dr. Subotić je začel zvoniti in je glasno izjavil:

Gospoda, narodni poslanci! Mir! Mir! ... Obrnitej proti klerikalcem!

Jaz sem mislil, da v tem času v Jutranji dobi svečeniki Boga molijo, ne pa da dela nemir in nered!

Država in problem zlorabe cerkve.

Minister dr. Žerjav: Nam očitajo, da ni lepo, da take stvari prinašamo v narodno skupščino, da je to za nas sramota in za naše notranje prilike. Priznavam, da ni lepo, da se govori o naših notranjih prilikah, vendar to ni sramota za naš notranji narod, ker je tako zapeljan od svojega duhovništva, da ne more razlikovati, do katere meje je duhovnik Kristov namestnik in kdaj pridenja biti običajen strankarski priganjač. Sramota ni za narod, sramota je za duhovništvo, ki zlorablja narodno naivno in pošteno vero. (Klici: »Tako je! Živel dr. Žerjav!«) Naša pritožba je imela nalogo, da opozori vso državo, da je zloraba kaptolske vere — problem, ki se ne tiče samo ene naše pokrajine, nego je splošen državni problem. (Klici na desnici: »Res je! Tako je!«)

Ni to samo kulturno-socijalni problem, kakor je to analfabetizem, alkoholizem ali kakšna nalezljiva bolezen, nego važen državni problem, ker se je obrnila agitacija z zlorabo cerkve in verskih sredstev proti državi, proti vladavini in proti ustavi. Je to prvotni politični problem.

Nastal je v zbornici pri teh besedah velikanski vihar. Desnica je ploskala in prilejala ministru ovacije, vsklikajoč: Živel dr. Žerjav! Klerikalci so postajali nervozni in osramočeni. Dr. Hohnjec je vskliknil: »Vi ste agitirali v imenu Njegovoea Velikanstva kralja!« Zopet vihar in kriki.

Minister dr. Žerjav je klerikalcem mirno odgovoril: Resnica oči kolje. Zato me evirate v govoru! (Vihar in kriki.)

Minister Pribičević proti klerikalcem: »Kaj je Radić rekel o Vas? Vprašajte g. dr. Pernerja!«

Hrvatski problem in Slovenci.

Ko se je zbornica pomirila, je minister dr. Žerjav začel govoriti o glavnih in načelnih točkah o hrvatskem problemu. Med drugim je izjavil:

Nas muči problem z našimi brati Hrvatji, a ta problem je samo plemskega značaja. Ta je lahko kompliciran z nekim drugim, ki je nevarnejši, ker ogroža verski mir v naši državi.

Hrvatje so srečnejši kot mi Slovenci, ker je g. Radić obračunal s škoti, ki so se hoteli vmešavati v stranarsko politiko. Moram čestitati Hrvatom, ker se je pri njih tako končno vmešavala duhovščina v politiko.

Posl. Willer: »Radić je dejal, da sata- rila govori iz Vasa.« (Te besede je izgovoril proti Smodeju in ostalim klerikalcem.)

Minister dr. Žerjav: Vi se še spominjate, kaj je dejal minister notranji zadev dr. Maksimović Nemaš n:

»Ne vmešavajte se v notranje probleme naše države: ker to ne bo v Vašo korist!«

K temu jaz pripominjam: Niti ena cerkev, to je niti katoliška niti katara druga (Dalje na drugi strani.)

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG.

Hrastovi 1380; smrekovi blodi od 25 cm premera naprej, 4 m dolžine, fco. Ljubljana, blago 250; hrastovi plohi, 42 mm, od 18 do 30 cm, 2,65 dolžine, fco. medbo, denar 1450; bukov ogle, la, fco. Podbrdo, 1 vag, denar 118, blago 118, zaključki 118; bukova drva, napolsuha, cepana, fco. Postojna, 3 vag, denar 25, blago 25, zaključki 25.

ZITNI TRG.

Pšenica, prekmurska, 74/75, fco. Dolnja, Lendava, blago 470; pšenica, medjimurska, 72 kg, pariteta Ljubljana, blago 465; pšenični odpadki, par. Ljubljana, blago 300; otrobi, pšenični, drobnji, jutavreče, fco. Ljubljana, blago 210; otrobi, pšenični, drobnji, pol juta, pol papirnate vreče, fco. Ljubljana, blago 205; otrobi, pšenični, debeli, jutavreče, par. Ljubljana, denar 245, blago 257,50; koruza, nova, promptna, par. Ljubljana, denar 205, blago 215; koruza, drobna, medjimurska, par. Ljubljana, blago 240.

Koruza okrogla promptna fco. meja post. blago 230; koruza nova drob, april fco. Postojna trans. blago 250; koruza zdrob, juta vreče fco. Lj. blago 400; oves makedonski orig. par. Lj. denar 330, blago 330, zaključki 330; ajda siva fco. štajer. post. blago 287,50; bučne pečke neresetane fco. hrv. post. blago 450; bučne pečke rešetane fco. hrv. post. blago 500; bučne pečke rešetane fco. Reka: blago 525; krompir rdečast, fco. štajer. post. blago 140; krompir beli, fco. štajer. post. blago 135; krompir rumeni, fco. štajer. post. blago 110.

EFEKTI.

70dostotno hvest. pos. 1921 63.15—64.2 in polodstotno drž. rente za ratnu šteto 157.50—159. Ljubljanska kreditna 235—245, Centralna banka 15—16, Hrv. eskontna b. 105—107, Kreditna banka, Zgb. 106—107, Hipotekarna banka 65.50—66, Jugobanka 110—112, Prašedionla 850—840, Slavenska banka 73—, Eksploatacija 48—50, Drava d. d. Osijek 210, Sečerna, Osijek 700—715, Isis d. d. 60—, Nihag 48—60, Gutman 510—, Slaveks 180, Slavonija 57—59, Trboveljska 4.18—22, Union, paromlin 485, Vevče 100—120.

Zagrebska borza.

Dne 24. marca. Sprejeto ob 13. De vize: Curih 12.195—12.295, Praga 187.06 do 190.06, Pariz 328.50—333.50, New York 62.89—63.89, London 302.40 do 305.40, Berlin 15.35—15.185, Dunaj 0.0885 do 0.0905, Valute: francoski frank 322.56 do 327.50.

EFEKTI:

7% invest. pos. iz leta 1921: denar 64, blago 65; Celiska posojilnica d. d. denar 210, blago 210, zaključki 210; Ljubljanska kreditna banka: denar 235; Merkantilna banka: denar 110; blago 127; Prva hrvatska štedionica: denar 840, blago 846; Slavenska banka: denar 73; Kreditni: denar 190, blago 200; Strojne tovarne in livarne: blago 135; Trboveljska premog. dužba: denar 410, blago 422; Zduzene papirnice: denar 100, blago 110; Stavbene: denar 268, blago 280.

Inozemske borze.

— Curih, 24. marca. Današnja borza: Beograd 8.20, Pariz 27.15, London 24.80, New York 518.70, Milan 21.10, Praga 15.40, Dunaj 0.007315.
— Trst, 24. marca. Borza: Beograd 38.70—38.80, Pariz 127.75—128.25, London 117.60—117.70, New York 24.575—24.625, Curih 473.50—474.50, Praga 73—73.25, Dunaj 0.0345—0.0350.
— Dunaj, 23. marca. Devize: Beograd 11.18—11.22, London 33.93—34.03, Milan 28.79—28.91, New York 709.35—711.85, Pariz 26.77—26.93, Praga 21.04—21.12, Curih 136.75—137.25.
Valute: dolar 704.60—708.60, dinar 11.14—11.20, lira 28.82—29.02, češka krona 20.91—21.08.

Nečuvano postopanje avstrijskih oblasti.

Družba sv. Cirila in Metoda je prodala posestvo v Bekštajnu — Slovencu! — Koroško sodišče ni prodaje potrdilo, ker je kupec — Slovenec! — Vračajmo jim zob za zob!

»Družba sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani je prodala neko svoje zemljišče pri Bekštajnu, na katerem je hotela pred polomom stare Avstrije zidati slovensko šolo, slovenskemu posestniku v Bekštajnu, ker sedaj ne more več delovati na Koroškem in tam graditi slovenske šole. Po naredbi z dne 9. avgusta 1915 št. 234 d. z., kateri velja tudi v naši državi za Slovenijo, mora vsako tako kupčijo potrditi komisija za zemljiški promet pri okrajnem sodišču. Človek bi po svoji zdravi pameti sodil, da bodo koroški Švabi in talni Nemci veselji, ako se znebi »Družba sv. Cirila in Metoda« svojega zemljišča in preide na avstrijskega državljanina in naj bo ta tudi slovenskega prepričanja, ali temu

ni tako. Komisija za zemljiški promet pri okrajnem sodišču v Beljaku te kupčije ni potrdila, pravtako je tudi na pritožbo ni dopustila deželna komisija za zemljiški promet v Celovcu. Seveda samo zato, ker je kupec Slovenec! Tako torej postopajo koroška oblastva proti nam Slovencem! Zato naj tudi pri nas velja princip: oko za oko, zob za zob!

Opozorjamo na ta nečuden slučaj nemške oholosti in nepretnosti naša oblastva, ki imajo s prenosom lastnine posla ter jih naprošamo, da postopajo proti koroškim Nemcem, ki imajo v naši državi posestva pravtako, kakor postopajo koroška oblastva proti nam, in ne pripuste nobenega prenosa lastnine!

Trije novinarji obtoženi veleizdaje.

Državni pravnik zahteva smrtno kazen.

Državno pravništvo v Splitu je dvignilo obtožbo proti Kerubinu Segviću, uredniku »Hrvatske Rijele«, dr. Damjanu Sokolu, odvetniku in Vlašku Ralču, odgovornemu uredniku »Hrv. Rijele«, vsi trije iz Splita. Drž. pravništvo obtožuje prva dva, da sta 1. z izdajanjem, tiskanjem in razširjanjem dnevnika »Hrv. Rijele« sejala sistematično in preračunljivo mržnjo do države kot celote, do celokupne njene uprave in ureditve, silkožajo razmere kakor so bile pred zrušenjem in Avstriji. Nadalje je list naglašal, da si je srbsko plemo s silo in sleparijo prilastilo vso politično, finančno, vojaško in upravno oblast, na škodo izmuzganih, zaslužnih Hrvatov, ki so postali pravi robi. S tem načinom pisanja so ogrožali javno varnost ter javni red. 2. da sta s sistematičnim, prezirljivim in grdim načinom žalila našo vojsko, njeno upravo in vodstvo ter napadala vojaško oblast povodom prišega vojakov, obenem zagovarjali one, ki niso hoteli prišesti. Voda sta tudi propagando, da se naj slavili ne odzovejo vojaški dolžnosti. 3. slavila in poveličevala sta program HRSS, potem

ko je vstopila v seljaško internacionalo. Ker je postala HRSS sestavni del komunistične internacionalne, sta moralno podpirala komunistični pokret, vzemajoč obenem komunistične prišaje v zaščito.

Damjan Sokol, odvetnik, je obtožen, da je kot vodja in organizator HRSS v Dalmaciji v duhu in cilju vodstva HRSS, glede komunističnih ciljev seljaške internacionalne, sklical dne 2. nov. 1924. javen shod v Solinu, ki se je pretvoril v manifestacijo komunizma, njegovih idealov in metod, ogrožajoč na ta način javni mir. Podprl je s tem tudi združenje za propagando komunizma in idejo za neparlamentarno ter nasilno prisvojitve oblasti.

Po členu 1. štev. 1, 2. in 4. zakona od 2. VIII. 1921, štev. 170 A »Službenih Novin« sta obtožena Don Kerubin Segvić in Vlaho Raić, a po čl. 1. štev. 2 zakona od 2. VIII. 1921, štev. 170 A »Službenih Novin« je obtožen dr. Sokol. Kazen za te zločince je smrtna ali pa znanost do 20 let ječe. Za obrambo obtoženih se je prijavilo 20 odvetnikov.

sti tu je Premr pokazal vse svoje veliko orgelsko znanje ter s tem velikim delom polnovredno zaključil lepo uspešno glasbeno prireditev.

— V sredo na praznik dne 25. t. m. bo v dramji Shakespeareja »Othello« z gosposdom Levarjem v naslovni vlogi. Ostala zasedba ostane neizpremenjena, kakor pri dosedanjih vpriizoritvah te tragedije. Začetek ob 8. zvečer. — V operi se pole popoldne ob 3. prikljubljena Foersterjeva opera Gorenjski slavček, pri kateri poje vloga Minke gđ. Rozumova in Franja g. Banovec. Ostala zasedba je ista kakor pri dosedanjih vpriizoritvah, le krčmarja poje g. Pugalj. Predstava je ljudska pri znižanih cenah.

— Don Pasquale. Prihodnja operna premijera bo v soboto dne 28. t. m. in sicer Donizettijeva komična opera Don Pasquale, ki je stalno na repertoarju vseh velikih odrov Opero je nastudiral kapelnik Nešat, zrežiral pa režiser Bučar. Vloge so sledeče: Norina, mlada vdova — ga. Lovševova, Don Pasquale — g. Zupan, Ernesto, njegova nečak — g. Banovec, zdravnik Malatist — g. Šubelj in notar — g. Debevec. Predstava se vrši kot izven.

— Slovensko marionetno gledališče »Atena« v Mladiki igra v sredo na praznik ob pol 3 popoldne in ob pol 6. zv. Poceljevo pravljico igr »Obuti mačke«, ki je po svoji pestrosti in bajnosti enakovredna »Čarobni gosli« in »Dr. Faust«. V nedeljo pa se zopet igra »Doktor Faust«, ki je dosegel ob premijeri velik uspeh in ki po vsi pravici tvori višek letošnje sezone slov. marionetnega gledališča.

Kupite Spar

nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zeleno) „ključ“
da se prepreči, kako en par traja kakor štirje par drugih. Dobivajo se v prodajalnah. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Sokolstvo.

Glavna skupščina JSS.

Letošnja glavna skupščina JSS se je vršila na Brodu ob Savi, ki je nekako prometno središče države. Težnja glavne skupščine je bila tudi to pot prenešana na predvečerna zborovanja, na katerih se je s formalne in stvarne strani obdelalo vse predloge za glavno skupščino. Ta pripravljena zborovanja so se vršila v soboto 21. t. m., dočim je ko drugi dan sledila glavna skupščina. Na predzborovanjih, kakor na skupščini so bile zastopane vse v savezu včlane župe. Na predzborovanjih so se storili sledeči sklepi kot predlogi za glavno skupščino: 1. JSS podeli SVOZNO plaketo za sokolske usluge starosti COS br. dr. Scheinermu in načelniku COS br. dr. Vaničku. 2. Ista plaketa se podeli br. Teodoroviču, načelniku bačke župe za 25letnico sokolskega dela. 3. Predlog o reorganizaciji ruskega Sokolstva v inozemstvu se odstopi zvezi COS in JSS. 4. Rezolucija o tešni vlogi v Solah. 5. Nova teritorialna razdelitev žup. 6. Predlogi glede sanacije saviških financ. 7. Kandidacijska lista. 8. Predlogi tehničnega odbora o medletnih tekmah, o oronizaciji župnih okrožij, o sokolskem znaku, o nošnji krojev. V nedeljo 22. t. m. pa se je nato vršila glavna skupščina, ki je sprejela predloge predvečernih zborovanj v Brodu so bili vsi skupščinarji dobro preskrbljeni in izvrstno postreženi.

Nova mariborska senzacija.

V soboto popoldne se je odigral v Mariboru zagoneten slučaj, ki je stavljal kriminalne organe pred težko nalogo. V Loški ulici št. 15. stanuje skupno s svojim sinom 60-letni delavec Fran Tumpelj. Mož je bil že dalje časa brez posla ter se je preživljal s tem, da je redil prašice, jih prodal in živel od tega izkupička. V soboto popoldne je odšel sin v trgovino. Nekako okoli 16. so čuli sosedje iz Tumpeljevega stanovanja nekako lečanje in pridušeno stokanje. Sosedje so vdrli v sobo in so našli starega moža ležečega v krvi na tleh. Vsa soba je bila okrvavljena, poleg postelje pa je ležala krvava sekira, ne daleč od te pa je žepni nožiček. Stari Tumpelj je bil še pri zavesti. Ko so ga zaslišali, je izjavil, da sta vdrla v sobo dva mladeniča in ga s sekirjo udarila. Bil je s rešilnim vozom prepelan v bolnico. O tem dogodku, ki se je naglo razširil po vsem mestu, je bila tudi obveščena policija. Na lice mesta je prišla takoj policijska komisija, ki je po obširni preiskavi ugotovila, da je vsak roparski napad skoraj gotovo izključen, zakaj v sobi ni zmanjkalo ničesar in pod vzglavjem v postelji je ležal nedotaknjen denar Tumpelja, 400 D. Vsekakor pa je slučaj več kot zagoneten in mariborska kriminalistika menda še silncega ni zabeležila v svojih analih. Za samomor Tumpelja govori preiskava njegovih ran. Rane niso nevarne in močna krvavitve je bila pač samo posledica, da so hile prezeznale žile na čelu. Rezi v kožo na glavi pa so paralelne z dolžino telesa in take, da bi imeli morebitni morilec precej časa in pa zelo malo odpora, da bi lahko napravil take rane. Se značilnejša pa je sekira. Ima okroglo rezilo, spodnji del je okrvavljen, zgornji pa čist. Značilno je, da na notranji strani ročala ni krvi, ki je sicer obilno poškropila okolico. Tumpelja so v bolnici večkrat zaslišali, vendar vtraja na svoji prvotni izpovedi, češ da je bil napaden. Zagoneten corpus delicti je tudi okrvavljeno zrcalo, viseče preje v sobi, katero so pa sedaj našli v kuhinji. Če se je mož sam rezal s sekirjo, je moral to delati počasi in se hoditi v kuhinjo. Verjetno je, da ga je za harakirju silčen samomorilni pokus minilo veselje in čim je izgubil dovolj krvi je nehal in to urodovalno za dru-

gi strani pa je zagonetka, kaj je gnalo starega moža v smrt in še celo v takon nevarne. Mariborska policija stoji pred težko nalogo, vendar je upati da bo misteriozen slučaj kmalu pojasnila. Prebivalstvo je zelo razburjeno, ker je mnenja, da je bil na Tumpelja izvršen roparski napad.

NOVI ČESKOSLOVANSKI POSLANIK NA DUNAJU Gustav HABERMANN. Češko slovaška vlada je odpoklicala dosedanjega poslanika na Dunaju dr. Krafta in imenovala na njegovo mesto ministra za socialno politiko, Gustava Habermanna.

Izpred sodišča.

V Ljubljani, 24. marca. Sovražna polbrata, Mirko N. in Ferdinand Š. z Viča sta si po materi polbrata (mami prvega je bila drugemu mačeha). Neko nedeljo meseca januarja sta se pri balnjanju sprla in strela. Pri tem je Mirko Ferdinanda okoli z nožem po obrazu, a tudi Mirko je dobil rano z nožem na stegano, kar pa si je najbrž povzročil sam. — Mirko N. je bil obsojen zaradi težke telesne poškodbe nea 6 tednov težke ječe. Plakati mora Ferdinandu 2000 Din za bolečine in vira stroške urada za zavarovanje delavcev v znesku nad 1000 Din. — Tat v obsežnim delokrogom. 28letni Janez Luskovec iz Britofa je vkljub mladosti že tat iz navade. Bil je zaradi tatvine že 7krat predkaznovan, med tem enkrat pred poroto na 2 leti težke ječe. Danes je zopet sedel na obtožni klopi zaradi dveh večjih tatvin. Sopicu Miklavčiču je vzel iz žepa zlatno uro z verzičlo, ki jo je lastnik cenil na 25.000 K, a jo je Luskovec prodal le za 240 K. Nadalje je vzel lansko poletje na Svetnju pri Medvodah Jagru kolo ter ga prodal za 500 Din. Ko so ga v Skočjanu pri Mokronogu hoteli orožniki aretirati, ker je bil osumljen tatvine nekega konja in voza, se je uprl in orožnika vrazil v roko. Luskovec je bil obsojen na 1 in pol leta težke ječe.

Obrekovanje orožnikov. Krojač Fr. Kolmančič od Sv. Trojice v Slov. Goricah je pisal po narodni svoje matere Antonije Raš na vrhovno orožniško komando ovadbo proti orožnikom, posebno proti orožniku Sadrinu, da nastopajo pristransko in se dajo podkupovati. V ovadbi je Kolmančič trdil, da orožniki ne delajo ovad, proti gospodarjem, ki imajo lepe hčerkke pri hiši in kjer so pogostejši. Kolmančič je bil obsojen na 20 Din olobe in takso, dočim je bila mati oproščena, ker je deloma orožnikov pristranost dokazala.

Takso na hude ječe. Zaradi žalitve policije je dobil Jos. Š. 3 dni zapora, Janez J. 300 Din globe, Fran D. pa 50 Din globe, dočim je bil preužitkar Jernej Vagala iz Dola oproščen obtožbe, da je pahnol od sebe na postaji Laze službojučega uradnika Carmana. — Kuharica Franja Matičič je poslala okraj. sodišču v Cerklji že drugi dopis, v katerem prosi — deloma v duhu, — naj bi sodnike razsvetlila svet Verh, da bi sodili pravično itd. Obsojena je bila na dva dni zapora, ker je vse priznala in se dejanja kesala.

Sport.

Zveza za tujski promet.

Občni zbor.

Danes dopoldne se je vršil v posvetovalni mestni magistrata občni zbor »Zveze za tujski promet v Sloveniji«. Dobro obiskani občni zbor je otvoril predsednik »Zveze« dvorni svetnik dr. Rudolf Marš Navzoči so bili dr. Žižek kot poslanec ministrstva iz Beograda, zastopnik ljubljanskega veleposla konzul g. Dular, g. Mencinger kot zastopnik bohinjskih letovšč. Na to je bilo prebrano obširno poročilo o delovanju zveze za tujski promet v Sloveniji v letu 1924. Iz poročila, ki ga je sestavil tajnik g. Pintar, posnemamo nekatere važnejše točke o delovanju društva. Preteklo leto je važen mejnik v zgodovini razvoja zveze in sicer to s stališča organizacije društva in z ekonomskega stališča. Lanska skupščina je namreč spremenila svoja pravila in glasom ted novih pravil je fungirala »Zveza« kot nekaka tujsko prometna zbornica in centralna organizacija vseh tujsko — prometnih organizacij in korporacij, zainteresiranih na tujskem prometu v Sloveniji.

Financijsko je bila »Zveza« neodvisna od različnih državnih in privatnih subvencij. S pomočjo lokalnih, tujskoprometnih in olesjevalnih društev ljubljanske in mariborske oblasti je Zveza skrbela, da so dobivali tujski vse potrebne informacije o naših letovisih in zdraviliščih. Zveza je podpirala razna društva ter je naklonila večjo podporo »Zimsko sportnemu Savezu« za zgradbo smučke skakalnice. Restavrirala je tudi galerijo in pota, ki so bila strahovito

Preiskušana zdravila

ASPIRIN

največkrat

aspirinove tablete Bayer se mnogokrat ponarejajo. Da se varujete pred ponarejenimi izdelki, zahtevajte vedno le originalni izdelki »Bayer« (ploščnati kartoni s 6 ali 20 tabletami) s modrobelo-rdečo varstveno znamko. Odklanjajte vse druge zavarje.

demolirana od poplav in plazov v Vintgarju.

Posebno pažnjo pa je Zveza posvetila propagandnemu delu ter je vodila intenzivno propagando v inozemstvu. Izdala je poleg plakatoev več tisoč letakov. Pregled letovisih in zdravilišč v Sloveniji v češkem in srbohrvaškem jeziku. Za naše kraje je Zveza zainteresirala tudi ugledne inozemske in domače liste, ki so vsi prinašali lepe opise naše domovine.

Zve — je stopila v stik z inozemskimi tuisko — prometnimi organizacijami, tako s češko potovalno p'sarno »Čedoke«, avstrijskim Verkehrsbureau-om na Dunaju, švicarsko Reisezentralo v Zurichu, s francosko potovalno pisarno Expiriter v Parizu ter z raznimi drugimi agencijami po vsej Evropi. Važen dogodek za razvoj delovanja Zveze je bila konferenca, ki se je vršila od 23. do 29. novembra v ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu, na kateri se se iznesli zanimivi referati posamnih delegatov in so se sprejele med drugim sledeče važne resolucije:

1. glede organizacije turizma,
2. o hotelski industriji,
3. v pogledu povzditve naših kopalšč in letovisih,
4. v pogledu reklame in propagande,
5. v pogledu naše prometne politike.

Tajniško poročilo obširno navaja notranje delo »Zveze«. — Za tem je bilo podane blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je finančno stanje »Zveze« razmeroma ugodno. S tem je bil dnevi red izčrpan, nakar je prešel občni zbor na slučajnosti.

K sklepu je predsednik dr. Marš predložil akt ministrstva za trg. in industrijo glede posolij, ki jih je pripravljena dajati hipotekarna banka proti nizkim obrestim za pospeševanje tujskega prometa podoben občinam. Ker zahteva ministrstvo podrobne podatke, se sklene, da se tozadevni predlog odpošlje občinam, da stavijo primene konkretne zahteve.

NEDELJSKE NOGOMETNE TEKME.

Katastrofalen poraz Francije.

Tekma reprezentance Italije in Francije je končala z visoko zmago Italije v razmerju 7:0.

Anglija-Wales 2:1.

Uruguay-Severna Francija 7:0.

Brazilijsko moštvo iz Sao Pavla je zmagovalo nad Stade Francaise s 3:1.

Praga: Slavija-DFC 4:2 (2:0).

Berlin-Severna Nemčija 4:1.

Dunaj: Prijateljske tekme: FAC-Slovan 3:0; Ostmark-Simmering Sp. V. 4:0; Strassenbahn-Weisse Eli 2:2.

Dunajska Admira je v Temešvaru zmagovala nad FC Klniči s 3:0.

AVSTRIJA-SVICA

Tekma Avstrija-Svica ni prinesla pričakovanega zanimivega športa. Evropski olimpijski prvak Svica je odpovedal na vsej črti in Avstrija je bila sinovom skalnatih gora gladko nadmočna. Na igrišču Zohre Warte se je kljub temu, da je prišlo, zbralo okoli 40.000 gledalcev, ki so z zanimanjem sledili neenakemu boju. Potek igre: Sprva odprta igra z izmenjavajočimi se situacijami. V četrti minuti izvede Cutti solokacijo po krilu, njegov lep predloček pošlje Geschweldi neubranljivo v mrežo. Avstrija vodi z 1:0. Pri eviciranjih se uveljavlja desna spojka Dietrich, ki pošlje pravo bombo na goal. Janesik mojstrsko ubrani. Najboljši od Avstrijcev je bil Wieser, ki neumorno pošilja svoje ljudi v ogenj, napad izvrstno podpira v krilski vrsti Resch. Wieserjev trud je kmalu kronan z uspehom. V 41. minuti predloži Wieser Wesleyju, ta polvisoko centriru in Horvath pošlje z glavom tik pod prečko v goal. V drugem polkolu izrazita premoč Avstrijcev, ki v polju konstantno prevladujejo, vendar pred goalom nimajo sreče — Od Avstrijcev so bili najboljši Cutti, Resch in Rainer, pri Švicarjih Dietrich, Raymond in Fäbler. Sodil je Marčar Ivančič zelo dobro.

— Zopet Nurmli iz Newyorka poročajo, da je Paavo Nurmli v Buffalu svoj lastni svetovni rekord na eno miljo izboljšal od 4 : 13.4 na 4 : 12.

Lebrisati
— Inevno snake trda in skrb, ki postarajo Vaš obraz, to je kar napravi za Vas
CREMA SIMON
(Crema SIMON) Ona zadržuje poljane gub ter ohrani nežnost in čistost Vaše polti.
Prodaja se povsod
krema, prašek in milo SIMON
Pariserie SIMON, 89 Fig. St. Martin, Paris

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 20. zvečer.

Torek, 24. marca: Zaprt.
Sreda, 25. marca: Othello. Izven.
Četrtek, 26. marca: Pepeluh. Red D.
Petek, 27. marca: Vdova Rošinka. Red A.
Sobota, 28. marca: Ob 15. popoldne: Veronika Deseniška. Dijska predstava. Pri znižanih cenah. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 20. zvečer.

Torek, 24. marca: Mignon. Red B.
Sreda, 25. marca: Ob 15. popoldne: Gorenjski slavček. Ljudska predstava. Pri znižanih cenah. Izven.
Četrtek, 26. marca: Zaprt.
Petek, 27. marca: Don Juan. Red C.
Sobota, 28. marca: Don Pasquale. Premijera. Izven.
Nedelja, 29. marca: Ob 15. popoldne: Mignon. Ljudska predstava. Pri znižanih cenah.

— Cecilijanski koncert. Cecilijino društvo (osnovano leta 1876.) za stalno župnijsko vzdržuje poleg glasbenega lista »Cerkveni glasbenik« tudi orglarsko školo (1877), ki vzgaja glasbeno nadarjene mladeniče v razbortite orglavoce ter s tem podpira cerkevne in posvetne pevske zbornice in razvoj cerkvene glasbe v cecilijanskem smislu. Vzdrževanje šole stane ogromne vsote in Cecilijino društvo prireja od časa do časa tudi cerkvene koncerte, katerih čisti dobiček je namenjen orglarski šoli. Stolni zbor in njegova regens g. St. Premr, ki je obenem tudi ravnatelj in učitelj orglarske šole, sta privedla večera v stolnici tak koncert, ki je bil razmeroma prav dobro obiskan. — Stolni zbor šteje 40 pevki in pevcev, za cerkveni zbor res zelo častno in čestno. Sicer vsi glasovi niso enako vredni z ozirom na skupno zvočnost in uglednost, nekateri se dvigajo preko drugih, zlasti v sopranih in tenorjih; čuti, da so to vodilni glasovi, kakor jih

ima skoro vsak pevski zbor, ki sestoji iz najrazličnejših pevskih sil: mlajših in starejših, še neizkušenih in pevcev z dolgoletno prakso, boječih in pogumnih. Vsem se pa pozna krepka, smotrna pevška šola voditelja, ki se zlasti kaže v skrbni dinamični izdelavi, jasni vokalizaciji, pravilnem dihanju, s pomočjo katerega dosega lepo zaokroženost daljših melodičnih fraz in njih vezavo brez neprijetnih odsekanih »vredelkov«. Med sopranji je čustven, zelo prijeten solističen glas, ki se je zlasti izkazal v iskreni Mavovi: Sv. rožni venec. — Stolni pevski zbor je zapolnjen s cerkvenimi pesmi (Traven, Foerster, Premr, Mav, dr. Kimovec) deloma a capella, deloma z orgljami (gosp. Heri Svetel) izmed katerih je brez dvoma najboljše premrova: Jezus je majhen — na izredno lep širokov tekst. Pesmica je menda vsled tega tako srčkana in iskrena, ker zamore le dražljiv, umetniški tekst opoloditi skladateljevo invencijo, dočim so verzi povprečnih cerkvenih pesmi okosteneli in vse prej kot umetniški. Vse pesmi pa so kazale male, prekušene glasbene oblike in bi si naj preizkušeni stolni zbor v bodočnosti za cerkvene koncerte izbral tudi do sežnejše stvari, najsibio iz prebogate svetovne cerkveno-glasbene literature. Ne v številu, a v znanju pevcev leži njihova moč, in da zmaga ta stolni zbor tudi večja dela, o tem sem po večerajšnjem koncertu prepričan. — Poleg pevskih točk je Premr zaigral sedem orgljskih skladb. Izbra točk je pokazala razčiščen umetniški okus izvajalca. Zelo zanimiva je bila Frescobaldijeva Pasacaglia z lepimi orgljskimi staccati in pompozni naraščanjem registrov, dalje gibčna Bachova fuga v c-molu s silnim zembom in v trodelni obliki s čodo formeno zembom jasnimi Sprigerjev Preludij in koronalne sonate. V drugem delu smo slišali nežno Bossejevo Molitev, za cerkveno skladbo z lahimi 3/4 ritmi neobičajen Rusojev Ofertori in Chiesovo Pastoralo, kjer je Premr pokazal svojo spretnost zlasti z barvitim registriranjem. Koncert je zaključila Guilmantova II. orgljska sonata v treh delih. Zla-

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 24. marca 1925.

— Na vojaštvu se jezi »Slovenec«, ker ni praznoval dan sv. Jožefa. Vemo, da ta dan niso praznovali tudi gotova podjetja, ki so zelo blizu klerikalom in da pred leti tudi »Katoliška tiskarna« sama ni praznovala tega dne, zato se čudimo, da si drzne klerikalno trobiti radi istega dejanja napadati vojaštvo, kakor da bi morala naša vojaška uprava biti bolj papeška, kakor so naši klerikalci in papež sam. Ta nesramen klerikalni napad na vojaško upravo pa kaže v bengalični luči pred vsem dejstvo, da je praznik sv. Jožefa že pred dolgi leti odpravil Vatikan sam in da tega dne nikjer drugje na svetu ne praznujejo, razen na Koroskem in zgornjem Stajerskem, kjer je Jožef, kakor pravijo, deželni patron. Tak deželni patron je bil Jožef tudi v bivši Kranjski in bivši Stajski. Teh pa danes ni več, saj poznamo sedaj samo še ljubljansko in mariborsko oblast. S tem je izgubil »svojo oblast« tudi »deželni patron Jožef«. To prav dobro vedo tudi kumpani v »Katoliški tiskarni«, a če kljub temu napadajo radi Jožefovega dne naše vojaštvo, kažejo pač s tem, da jim je dobrodošla vsaka prilika, samo da si morejo ohladiti svojo onemoglo jezo na našo vojaško upravo, ki jo sovražijo prav tako, kakor so se preje v prahu valjali pred avstrijsko in ji lizali pete. No, ura plačila se pride tudi zanje!

— Družba sv. Cirila in Metoda je skrbela že v predvojni dobi za ogrožene meje na severu. Od leta 1918, dalje pa je posvetila vso pažnjo in skrb severni meji od Koroske do Ogrske. V to svrhu je žrtvovala do današnjega dne prav lepe svote denarja. Nabavljala je leto za letom ogromno število šolskih knjig siromašnim obmejnim šolam, skrbela je za šolarske in učiteljske knjižnice, nakupila je šolam učila in samoučila, kupovala je šolam narodne in državne zastave, dajala izdatke svote za božičnice, pošiljala obmejni mladini v velikih množinah mladinski koledarček »Kraljevič Marko«, pomagala siromašnim šolskim občinam pri zidavi šol, podpirala potrebne obmejne učitelje, prispevala k ustanovitvi ljudskih knjižnic, pomagala ustanavljati šolske odre, ter ustanovila nacionalne postojanke podružnice sv. Cirila in Metoda. Od leta 1918. do današnjega dne je družba sv. Cirila in Metoda vsem prošnjam, ki so prišle na družbo za pomoč in podporo, ugodila. Iz ravnokar navedenega je jasno, da vrši družba kar najbolje svojo nalogo, katera ji je poverjena na severni meji. Dasi ima družba tudi drugod zelo veliko in težavno delo, vendar ji je neprestano pri srcu severna meja in bi storila še več, če bi imela večje dohodke, ki so pa odvisni od res prave nacionalne ljubezni in požrtvovalnosti našega ljudstva. Kaj je pa potrebno za našo severno mejo in kdo bi se moral zanj po posebno interesirati, pa je razvidno iz spisa v letošnjem koledarju družbe sv. Cirila in Metoda: »S potovanja ob severni meji.« — Družba ni svojega dela obnavljala po časopisih; na članek v »Slovenskem Narodu« z dne 22. marca pod: »Delo ob naših državnih mejah«, pa se zdi družbi potrebno gori navedeno pojasnilo, da ne bo široka javnost napačno informirana, češ na družba ne vrši svojega dela.

— Francoski dan s predavanji po šolah. Minister prosvete je poslal na prosvetne oddelke pri velikih županih brošuro, v kateri je spisano, kako požrtvovalno je Francija med vojno podpirala Srbijo in ji v dobi vojne vihrje stala na strani. Da se naša država sedaj izkaže napram Franciji za njeno naklonenost in prijateljsko požrtvovalnost hvaležno, je prosvetni minister odredil, naj se dne 26. marca t. l. vrše po vseh osnovnih in meščanskih šolah v državi poludna predavanja in nabirajo pri tem mali prispevki za namene v vojni padlih francoskih junakov.

— Osebnosti s pošte. Prestavljeni so: za pripravnik kategorije zvanstveniki Maks Jereb v Ljubljani, za pripravnik oziroma pripravnik v 3. skupno kategorijo zvanstvenikov Katarina Butala v Črnomlju, Mira Šubic, Katarina Vrhar in Vinko Poljak v Ljubljani; za pripravnik oziroma pripravnik v 4. skupno III. kategorije: Milan Kandarc v Ljubljani, Ana Blaznik v Zilberu, Pavla Kurinčič v Šmarju pri Jelšah, Francka Vesenjak v Dolenji Lendavi in Ludvik Turk v Ljubljani. Upokojeni sorodniki Vidorava Leskovšek v Celju in poduradniki Anton Radovan, Josip Pristov in Andrej Senegačnik v Ljubljani.

— Združitev vseh akademskih društev ljubljanske tehnike. Preteklo soboto se je vršila na ljub. tehniški skupščini vseh tehničnih strokovnih društev, na kateri so se združila v eno celoto: Akademsko društvo jugoslovenskih tehnikov. To društvo, ki je bilo doslej samostojno strokovno društvo, je odslej skupna reprezentanca vseh starih klubov, ki so pri njem z izjemo Akad. društva arhitektov »Ognjišček« članjeni. — Skupščina je otvoril predsednik ADJT g. V. Kuljiš. Skupščina je izrazila čast umrlemu zaslužnemu tov. Riku Dorschlu, ki je mnogo pripomogel do ureditve združitve društva. Nato je predsednik na kratko re-

feriral o dosežanem delovanju ADJT in o zgodovini delovanja za združitev vseh tehničnih strokovnih društev ter seznanil vse navzoče z idejnim in organizatoričnim ozadjem tega stremjenja. Po formalnostih je pozdravil skupščino tudi gosp. Dekan univ. prof. dr. ing. Král, ki je poudaril posebno moralne zahteve, ki jih mora dijaštvo stavljati na društvo. Njegova izjava je bila kulminirala v besedah: »Ohrani, kar sprejmeš od prednikov in zapusti svoje delo potomcem.« Društvo nudi svojemu članstvu precej obširno strokovno knjižnico, ki obsega okrog 2000 knjig, nabranih z delom dijaštva samega, nadalje čitalnico, ki skrbi za medsebojni dužabni stik in le sploh matica vsega strokovnega, kulturnega in socialnega udejstvovanja tehniškega slušateljstva. Z združitvijo v to matico so tehniški napravili velik korak naprej in lahko služijo v tem pogledu vsem ostalim fakultetam za zgled. Na prvi redni skupščini Akad. društva jugosl. tehnikov je bil izvoljen ta-le odbor: predsednik g. Vinko Kuljiš, kemik, podpredsednik Zajec Stanko, elektrotehnik, tajnik I. Štebinger Vladimir, elektrotehnik, tajnik II. Pavletič, kemik, blagajnik Sitar, gradbenik, knjižničar Pirc, gradbenik, knjižničar II. Bratkovič, geodet, skriptor Žuljevič, montanist, štacunar Kersnič, montanist, gospodar Menejger, geodet. Ob isti priliki izvoljeni radi svojih zaslug za tehniško dijaštvo za častne člane društva ADJT so: Fatur Dragotin dipl. arh., Hus Herman, abs. arh., Hus Karl, abs. arh.

— Iz šolske službe. Dosedanji okrajni šolski nadzornik za litjski okraj, Ivan Bezeljak je imenovan za stalnega upravitelja na mestni manjšinski šoli v Ljubljani. Učitelj Stanko Legat za upravitelja na VI. deški m. osnovni šoli, učitelj Silvester v Bohinjski Bistrici pa za stalnega učitelja na II. deški osnovni šoli v Ljubljani.

— Povrnitev selitvenih stroškov ne gre po zakonu učiteljskim osebam, ki so bile premeštele na lastno prošnjo iz enega kraja (šol. okoliša) na kak drug. To je treba zabeležiti, da ne bo nepotrebnih vlog.

— Prvi slovenski zdravnik v Chicagu. V Chicagu je odprl svoj zdravniški urad dr. Janez Zavertnik, ki je prvi slovenski zdravnik v mestu.

— Naredba ministra za agrarno reformo o postavljanju agrarnih veščakov. Z rešenjem ministrstva št. 32895/24 so bili razpuščeni vsi občinski agrarni odbori. Namesto teh se je v smislu istega rešenja o priliki revizij zakonodaje zasliševalo po potrebi po dva agrarna interesenta iz vsake občine. Ker se v praksi ta odredba ni obnesla, je minister za agrarno reformo izdal rešenje št. 54.650/24, potom katerega se smatrajo vsi občinski agr. odbori, kakor tudi omenjeni ad hoc izbrani zastopniki, razrešeni svojih dolžnosti. Obenem pa se povzročijo okrožni agrarni uradi, da morejo v slučaju potrebe iz vsake vasi z dekretom postaviti po dva agrarna veščaka izmed takih oseb, katere so uradu znane kot povsem nepristranske in nesebične osebe, katere osebe morejo in hočejo zastopati interese siromašnih upravičencev agrarne reforme. Te osebe bi bile posvetovalni organi agrarnih oblasti pri izvedbi agrarne reforme ter jih imajo agrarni uradi zaprijeti. Njihova služba je častna in nimajo pravice zahtevati kakršnekoli nagrade ali povrnitve stroškov za vršitev svojih dolžnosti.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani je kot najstarejša organizacija zdravnikov v Sloveniji priredilo na čast bratstvom zdravniškim organizacijam, ki so zborovale dne 19. t. m. v Ljubljani, izvrstno obiskano družabno večer v restavraciji »Zvezda«, ki so se ga mnogobrojno udeležili zdravniki iz mesta in dežele s svojimi družinami. Animiran ples zdravniških dam je zaključil uspešno prireditev, neumorno sta skrbela za intimno zabavo lastni zdravniški salonski orkester in pevski zbor, dalje cela vrsta resnih in šaljivih govornikov, med kojimi se je zopet odlikoval g. dr. E. Dereani s svojim govorom, polnim zdravega humorja. Večer so počastili s svojim posetom zastopnik ministrstva narodnega zdravja g. inspektor dr. VI. Katičič, predsednik zdravniške zbornice g. primarij dr. Gregorič, predsednik pokojniškega zaklada g. primarij P. DeFranceschi, predsednik organizacije okrožnih zdravnikov g. dr. P. Kanc, predsednik društva zobozdravnikov g. dr. A. Praunseis, predsednik organizacije pomožnih zdravnikov g. dr. V. Čremošnik itd. Navdušeno razpoloženje večera se je osredotočilo v iskreni proslavi obeh zaslužnih v borbi za zdravniške ideale ostalih prvoborcev dr. P. DeFranceschija in dr. V. Gregoriča, ki sta položila s svojim požrtvovalnim in uspešnim delom temelje enotni strokovni organizaciji vseh zdravnikov v Sloveniji, ki se oživitvi v najkrajšem času.

— Iz Amerike. V Clevelandu je umrl Fran Jeranič v starosti 42 let. Zadelja ga je srčna kap. Pokojni je bil doma iz Hrušice ter je zapustil ženo in štiri otroke. — V kraju Chisholm se je dogodil žalosten slučaj. Premogar Jakob Kočevar se je pri jedi v svojem stanovanju zadušil s kosom mesa. Pokojni je bil star 75 let. — Dne 9. t. m. je umrl v New Yorku 15letni Josip Osofin. Imel je srčno napako. — Svoječasno smo poročali o drznem roparskem napadu, ki je bil izvršen na slovenskega župnika Schiffrerja v Chisholmu. Napadli so ga trije maskirani roparji in porabili ves denar iz župniške blagajne. Oblasti so roparje kmalu izsledile. Trdovratno zankajo rop-vladi česar pridejo pred poroto. — V kraju Babertone je umrl 20letni Fran Polh. Zastrupil si je nogo in je navedel operacijo podlegel zastrupljenju. — V kraju Bedford je dne 7. marca umrla v starosti 24 let Neža Vrček. Podlegla je sušici. Doma je bila iz vasi Jermolje pri Škocjani na Dolenjskem. Pokojnica je zapustila sorodstvo in dva nepreskrbljena otroka. — V

Claridge je umrl zaradi priljubljenosti godec Janez Matko. — V kraju Ely je bil povojen Josip Zaitz, ki je skočil z živinskega vlaka ter padel naravnost pod prihajajoči tovorni vlak.

— Kataster vsega osnovnega in meščanskega oseboja v državi je odredilo pretekle dni ministrstvo prosvete ter naročilo podrejenim prosvetnim oddelkom pri velikih županijah, da mu vpošljejo od vsake učne osebe tozadevne službene listine (osebne popisnice).

— Krvav pretep v Zagrebu. V noči od sobote na nedeljo je nastal za državnim kolodvorom v Zagrebu pretep med Ivanom Matjanecem, Josipom Kolaričem, Mijo Wiesingerjem ter Antonom Domincem na eni strani in Ivan Petrekovičem ter tega prijateljem na drugi strani. Tekom prepria je Petrekovič sunil Matjanca z nožem v vrat, tako da je ta izkrmel. Resno je poškodovan tudi Kolarič in Wiesingerja, katera so morali prepeljati v bolnico. Petrekovič, ki je bil prijet, se zagovarja, da so ga zgoraj omenjeni napadli s koli in da je dejanje izvršil samo v sili obrane. Vrši se preiskava.

— Velik požar v Skoplju. V soboto zjutraj je nastal v hotelu »London« v Skoplju velik požar, ki se je naglo razširil na v bližini stoječa poslopja. Kljub temu, da so na kraj nesreče takoj prihiteli gasilci, je požar uničil hotel, dalje kavarno »Tri šestra«, zgorela je tudi v bližini stoječa trafika ter neki močni salon. Gostje in služničarji so hotelu poskakali skozi okna, ker so bile stopnice v plamenih. — Skupna škoda znaša dva milijona Din.

— Žrtve snežnega meteža v Bosni. Preedni dnevi je divjal v okolici Glamoča hud snežni metej, pri čemur je nekoga svinjskega pastirja z vsemi svinjami vred zamedlo. Pastirja so komaj rešili življenje, svinje pa so vse zmrazile. — Snežni metej je zahteval tudi svoje žrtve na Čermenški planini, kjer je vihar presnil štiri potnike, ki so v snegu zmrazili. Tri druge potnike so napol zmrazene rešili.

— Jeklene valjane zastore ter vsa k.u. čavničarska dela izvršuje ter se prirobača za cenjena naročila ključničarstvo Avgust Martinič, Ljubljana, Rimska cesta 14. — Glej današnji inšert na 601-n strani!

— Prolječe na našem Jadranu. Hotel »Miramare«, Crikvenica, Tople in hladne morske kupke. Soba za celotno oskrbo od Din 90.—

— Proti odedelosti deluje s kolosalnim uspehom samo »VILFANOV CAJ«. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajal: Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 71.

Svetlo-likanje ovratnikov ter likanje perila se najlepše izvršuje le v higijenični pralnici F. SIMENCA, Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 8. — Izvršuje tudi popravila perila. 858

Iz Ljubljane.

— V sredo dne 25. t. m. ob 10. uri pred. poledne predava v zborniški dvorani univ. verze g. profesor Rakuša iz Maribora o temi »Esperanto in njega protivniki«. Esperantski klub v Ljubljani vabi k predavanju vse, ki se zanimajo za Esperanto.

— 30-letnica potresne katastrofe v Ljubljani bo letos na veliki ponedeljek, — Kdor se še spominja na storo letja ljubljanskega mesta, lahko trdi, da se je v teh tridesetih letih mesto slino spremenilo. Profesor Siiss je takrat prerokoval, da se bo ta potres v 100 letih ponovil, ker da stoji Ljubljana na vulkaničnih tleh!

— Podaljšanje Čopove ceste. Pretekle dni so podrli ograjni zid med Matijevo in Sayerjevo vilo, ker se bo Čopova cesta od tu podaljšala do Kolodvorske ulice in v bližnji bodočnosti baje tudi še naprej do Miklošičeve ceste. Potrebni del sveta se od kupi.

— Pri postopkih Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ob Miklošičevi cesti so pričeli zidari z ometavanjem fasad. Mizararska dela so po večini že izvršena; preostanejo še steklarska in ključničarska. Do jeseni bodo poslopja osušena in uporabna.

Poslopje meji v dve ulici; projektirani del podaljšane Čopove ceste in (z glavnim vodom) na Miklošičevo cestro.

— Mestna prodajalna za elektrotehniške predmete v Galletovi hiši. Tozadevna adaptacijska dela v imenovanem poslopiju (prilicih) so zdaj v toliko v teku, da se prične prihodnje dni zidarska dela pri izloženih oken. V teku 6—8 tednov bo prostor za prodajalno uporaben.

— Prve lastovke. Poročajo nam, da so lovci videli pretekli ponedeljek na ljubljanskem bariju, ko so lovili divje rabe, prve lastovke. Stiri oznanjevalke pomladi so priplovale da pripravijo pot ostalim tovarničarjem.

— Tlakovanje cest v Ljubljani se ima letos nadaljevati. Pred vsem so to: ostala polovica ceste v Slomškovi ulici, prometna Miklošičeva, Resljeva cesta in Komenskega ulica. Ker je Metelkova ulica že tlakovana, pride kot nujno potrebna zdaj tudi Vidovdanska cesta. Te ceste so radi tovrnega prometa v deželni dobi uprav razorane. — Nujno potrebno bi bilo, da se tlakuje tudi Bietkova cesta, kjer se nahaja vladna palača. Predvsem pa bi bilo nujno potrebno, da bi občina napravila pločnik ob vilah med Aleksandrovo cesto in Šubičovo ulico, da bi človek ob deževnem vremenu vsaj lahko prišel k pol. ravnateljstvu in k vlad. Tako pa mora človek do glavnih hodit po blatu. Ali nas ni sram pred tujci?

— Tenis-sekcija društva »Atena« naznanja, da se vrši vpisovanje za letošnje sezono dne 2 in 3. aprila od pol 6. do 7. v ortopedičnem zavodu v Mladiki. 625/n

— Krema za čevlje »Neosan« je plod izkustev več desetletij. 50/L

Kakao Van Kaster!

Iz Celja.

— Tedenski izkaz mešne klavnice. Zaklato se je od 16. do 20. marca: 2 bika, 16 volov, 3 krave, 3 telice, 14 telet in 28 svinj.

— Iz demokratske organizacije. Redni tedenski sestanki JDS za mesto Celje v sredo radi praznika odpade. — Kraljeva organizacija JDS za Celje-okolico pa ima redni tedenski sestanki v četrtek 26. marca ob 20 zvečer v gostilni Permozer v Gayerju. Vabilo se somišljeniki k polnoštevilni udeležbi. Želati pa je, da bi te sestanke posečali tudi somišljeniki iz mesta.

— Razpisano službeno mesto. Na državni deški meščanski šoli v Celju je razpisano mesto služitelja. Prošnje je vložiti najkasneje do 15. aprila.

— Oddaja poštnih dostavljajnih voženi v Celju. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani oddaja za eno leto v zakup prevoz pošte in dostavo paketov na dom v Celju. Ustmena pogajanja se bodo vršila komisijončno dne 3. aprila t. l. pri mestnem magistratu v Celju ob 11. dopoldne. Natancni pogoji za oskrbovanje omenjenih voženi so razvidni na pošti v Celju ter pri mestnem magistratu v Celju.

— Novo tvorniško podjetje. V Gaberju pri Celju so zgradili novo tvornico za izdelovanje zlatnine in srebrnine. Lastniki tvornice, katera je že pričela obratovati, so gg.: Pacchiao in bratje Knez. Sedaj imamo troje večjih podjetij te stroke v Celju.

— Sobotni sejem. V soboto 21. t. m. se je vršil v Celju takozvani srednostni živalski in kramarski sejem. Opaziti je bilo

precejšnje število tujih trgovcev, ki so prišli z različnim blagom na sejem. Tudi živine boljše in slabše kakovosti je bilo precej priznane. Kupčija je bila v splošnem srednja. Nekateri trgovci so bili iz zadovoljnih, drugi zopet ne.

— Mestno gledališče v Celju. V nedeljo popoldne se je vprizorila z dobrim uspehom kot ljudska predstava »Vdova Rožmuka«. Kakor prvič, se je tudi to pot vprizorila »Maček v škornjih« kot mladinska dobro igralo. Jutri v torek se ob 18. uri predstava.

— Dež in hladno vreme smo zopet dobili po zadnjih lepih sončnih dneh od sobote na nedeljo. Sobota je bila kot prvi pomladanski dan izredno lep in sončen.

Iz Maribora.

— Obnovev procesa. V decembru preteklega leta je bil pred mariborsko poroto obsojen na smrt na večalih posestnik Josip Benko iz Lahoncev, ki je umoril posestnika Puntigama. Stal sedmorice v Zagrebu je sodbo sedaj razveljavil in odredil obnovev procesa. Ta odredba stala sedmorice je vzbudila v jurističnih krogih veliko pozornost.

— Neosnovane vesti so bile razširjene te dni po Mariboru. Govorilo se je, da je znani morilec Zlatič v ječi umrl. Kakor doznavamo, ta vest ne odgovarja resnici.

— Nezdoda. Včeraj dopoldne je dobil sodar Janez Signer na Aleksandrovi cesti hud epileptičen napad in je padel naravnost na glavo. Vsi led hudih poškodb so ga morali prepeljati v bolnico.

— Državna borza dela. V času od 15. do 21. marca je bilo pri državni borzi dela v Mariboru razpisanih 150 prostih službenih mest, 171 oseb je iskalo dela v 44 elu. Žalih je borza posredovala z uspehom, 16 oseb pa je odpotovala.

— Kovinarska stavka. Stavka kovinarjev v Milani se nadaljuje. V Milani je v stavki 27.000 delavcev. Vidi se, kako se vrši boj med industrijalcem in delavci, pa tudi, kako se bore za prvenstvo posamezne delavske organizacije. Fašist dr. Razza je govoril pred zbranimi delavci, da se tudi fašisti bore za splošno delovno pogodbo. Predložijo se ultimatum delodajalcem, ne razkrijajo pa še danes sredstev, s katerimi hočejo doseči zmago. V Milan je prišel v imenu Musolinija Farinaccio, da se osebno informira o stavki. V Bresciji je okoli 1200 delavcev v stavki.

— 15 let v letargiji. Pariški listi poročajo, da se nahaja nek žena v Johannesburgu že 15 let v globokem snu. Ta žena, ki je še mlada, se zave nekoliko vsakih 6 mesecev, ali nikdar ne more odgovoriti na vprašanja, ki se ji stavijo. Pravijo, da jo je strašno pretresla smrt njenega zaročenca malo pred dnem, določenim za poroko. Takrat je zapadla snu, iz katerega se ne more vzbuditi. Zenska se nahaja sedaj v nekem sanatoriju pod stalnim nadzorom. Hrane ji dajo vsaki dve uri. Njene mišice so trde kakor kosti.

— Dve malo vredni ženi. Londonsko sodišče za razporeke je določilo pri neki razpravi 4. t. m. vrednost dveh ženi, ki sta pobegnili od svojih mož, vsako na en farthing, to je najmanjši angleški novček. Niti en dinar nista vredni. Bili sta to ženi nekoga krojača in korporala. Varana moža sta zahtevala razporeko in odškodnino od sedanjih ljubčkov svojih žen. Sodnik je rekel, da pravzaprav nista ničesar izgubila, marveč se hvalaleca sta lahko onima dvema ljubčkom, da sta ju rešila takih ženi!

Najboljši šivalni stroji

so edino le

JOSIP PETELINCA

znamke

Gritzner in Adler

za rodbinsko in obrtno rabo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Večletna garancija - Ponk v vozenju brezplačen

Nationaal, ki služi v narodovine in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 nar. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zenitva, dopisovanje ter oglašitve strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10

Službe

Šivilja

gre šivat na dom. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Šivilja«. 626

Prodajalka

Ipecerijske stroke z večletno prakso ter dobrih priporočil se sprejme. Popolna oskrba hiši. Ponudbe na Poštni predal šte. 121 Ljubljana glavna pošta. 879

Laborant.

Išče se mlad fant s primerno izobrazbo, ki bi imel veselje priučiti se za laboranta. Ponudbe je poslati pod »Laborant« na upravo Slov. Naroda. 880

Provizijskega potnika

Išče žganica zganja in tvornica likerjev za vso Slovenijo. V obzir pridejo samo poštene, spretnosti, ljudje, ki so zlasti dobro uvedeni pri kmetijskih gostinstvarih in imajo strokovno znanje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »F. K./883«.

Knjigovodkinjo

iščemo z vstopom s 1. aprilom t. l. Ponudbe z zahtevno plačo ter navedbo referenc na upravo »S. l. Naroda« pod šifro »KTV 850«.

Zastopnike

(krajevne) sprejema večja zavarovalna družba — pod zelo ugodnimi pogoji — Pisemne ponudbe pod »Zavarovalnica« na »Publicitas«, d. d., Ljubljana. 856

Kupim

Srebrne krone kupim. — Ponudbe pod »Plačam dobro 68/L na upravo »Slov. Naroda«.

Kupi se vsaka množina jesenovega lesa

v hloidih od 20 cm in več premera ter v dolžinah od 2 do 4 metrov, franco vagon Radovljica. — Reflektira se samo na absoolutno zdrav les brez vej. — Cenj. ponudbe na: Inž. Rudolf Pečlin, Maribor, Trubarjeva ulica št. 4. 862

Łokali

Ključavničarsko delavnico

ali primeren prostor iščem v najem. Cenj. ponudbe prosim na upravo Slovenskega Naroda pod »Gruda-874«. 874

Prodam

Cebulček in česen

nudi najceneje Sever & Ko. Ljubljana 823

Kompletne spalnice

za dve osebi in razno drugo pohištvo se prodajo po izredno nizki ceni. — Na vpogled Mestni trg št. 9/II. vsak dan od pol 1. do 2. 884

Prodam voz z diro

na peresih, olinat, osi, srednje močan, pripraven posebno za trgovce. — Mihael Rihtar, Dob. Dom. žale. 839

Razno

Avtorske pravice

in patente kupuje in prodaja, oziroma posreduje njih nakup in prodajo. — Gospodarska pisarna n. družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1. II. nadstropje. 38/L

VSAKOVRSNE KLOBUKE

Nakitene od Din 120.— naprej pri STUCHLY, MASCHKE, Ljubljana, Zidovska ulica. 69/L

Knjigovodstva

vpeljuje in revdira ter sestavlja in revdira bilance po lastnih strokovnih knjigah. — Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1. II. nadst. 41/L

Najceneje

se podpletajo raznovrstne nogavice. — Pred Skofje jo 1/L. 60/L

Ivan Magdič,

krojač, Ljubljana, Gledališka ulica 7 — se priporoča za spomladno sezono. 67/L

»Gon«

nov preizkušen in edino siguren lek proti kapavici (triper) ter zastaravemu (kroničnemu) triperju ter vnetju mehurja. Za popolno ozdravitev treba šest lončkov. Vsak lonček z navodilom stane 45 Din. — Proizvajalec in pošti razpoložljivi tudi na zdravniški predpis lekarna Penič, Zagreb, prešič, Hrvatska. 99/T

Važno za tvorničare i veletrgovine!

Nada zast

Senzacionalen spor med Ludendorffom in Hindenburgom.

Hindenburg proti Ludendorffu. — Ludendorff odpoveduje Hindenburgu prijateljstvo in ga imenuje izdajalca. — Časopisni duel med prvima nemškima herojema.

Iz Berlina.

V Berlinu in v vsi Nemčiji vzbujajo napeto pozornost spor, ki je nastal med maršalom Hindenburgom in njegovim generalštabnim šefom generalom Ludendorffom. Javna tajnost je bila, da so vladale med Hindenburgom in Ludendorffom že dalje časa silno napete razmere. Ludendorff si je skušal vse uspehe, ki jih je izvajala Nemčija v vojni, prisvojiti in predstavljati maršala Hindenburga kot navedenega marioneto v njegovih rokah. Naravno je, da je Hindenburg to Ludendorffovo postopanje silno jezilo, vendar ni hotel Ludendorffa javno zavračati, zato je molčal in ni popravil niti ene njegove trditve. Ko pa so v sedanjih volilnih kampanjah za volitve novega predsednika nemške republike postavili narodni socialisti generala Ludendorffa za kandidata, je Hindenburg smatral za najugodnejši trenutek, da se Ludendorffu maščuje. Zato je javno nastopil proti njegovi kandidaturi ter priporočal vsem patriotskim Nemcem, naj volijo za predsednika kandidata nemško-nacionalnih strank Jarresa.

To je Ludendorff, ki je računal s Hindenburgovo podporo, silno užejalo. Čim je izvedel za Hindenburgovo sovražno nastop, je poslal v Hannover, kjer se

daj živji bivši vrhovni komandant nemške vojske, to-le brzojavko:

»Vaš nastop, gospod maršal, je razbil vse vezi tovariškega spomina in tojalne zvestobe, katere kreposti so bile v navadi v stari armadi. Nadejam se, da še oživim dan, ko vstane stara država iz današnjih razvalin k novi veličini. Vaš nastop je izdajstvo naše velike, dobre in pravične stvari. Ludendorff, general in fanterije.«

Ta brzojavka, v kateri imenuje Ludendorff Hindenburga izdajalca, mu odpoveduje svoje prijateljstvo in mu odreka kreposti, »ki so bile v navadi v stari armadi.« je učinkovala v vsi Nemčiji kot senzacija. Spor med obema vojskovodjema, ki so jih Nemci doslej smatrali za diokure nemške veličine, je zlasti porazno vplival na nacionalne kroge. Večina v teh krogih obsoja Ludendorffa, če je s svojimi simpatijami na strani Hindenburga. Splošno pričakujejo, da odgovori Hindenburg na to nesramno brzojavko. Vsa javnost z napetostjo pričakuje ta odgovor. Obeta se torej oster časnikiški duel med Hindenburgom in Ludendorffom, kar pač ne bo dvignilo ugleda dveh mož, ki so jih Nemci doslej smatrali za prve svoje heroje.

Gospodarstvo.

Staro in novo v gospodarski vedi.

Velika zabloda je trditev, ki se čisto ponavlja v gotovih krogih, da igra med temeljnimi spremembami povojnih razmerov vloga tudi prepricanje, da je dogme dosedanje gospodarske vede ovrglo življenje samo. Nekateri gredo celo tako daleč, da trdijo, da je doživela politična ekonomija med in povojni poplen tjaško. Žal so ostale vse te trditve vedno v okviru splošnih fraz in niso bile nikoli podprte z odgovarjajočimi dokumenti, niti niso bile konkretno razvite. Do tega pa ni prišlo enostavno zato, ker sploh ni mogoče dokazati, da danes, ko govorimo o takozvani povojni dobi, ne veljajo več isti politično-ekonomski principi, ki si veljajo pred vojno.

In res, če si dobro ogledamo ekonomski razvoj narodov po vojni, vidimo baš nasprotno, da namreč realno življenje nikoli ni tako potrdilo glavnih principov ekonomske vede, kakor med in po vojni. Se nikoli ni bilo tako jasno, kakor je baš sedaj, da zboljšanje ljudskega blaginjskega ni odvisno od sistema razprav delitve materialnih dobrin, nego od povečanja produkcije. Zato si prizadevajo vsi kulturni in trezni narodi čim bolj razviti in pomnožiti svoje produkcijske sile. Ali po vojni je življenje slajno potrdilo še eno staro resnico, da je namreč mogoče uresničiti produkcijski ideal samo tedaj, če racionalno organiziramo in izrabimo dva glavna faktorja produkcije — trud in kapital. Novi razvoj gospodarskega življenja je ponovno potrdil pomen in vlogo gospodarskih organizacij in neobhodnost graditve gospodarskih faktorjev od kategorije truda. Na povsem novom način je življenje ponovno dokazalo, da najvažnejši iniciator gospodarskega napredka ni državno nadzorstvo in varstvo, temveč privatna iniciativa. Tako je bila ponovno potrjena in dokazana stara istina, da more edino popolna gospodarska svoboda ustvariti onaj atmosfero, ki je nujno potrebna za popolni razvoj produkcijskih in organizatoričnih ekonomskih sil. V era v močnost in umetnost državnega vmešavanja v gospodarske razmere je po vojni slabša, nego je bila pred vojno. V tem oziru so bili zelo poučni fantastični eksperimenti ruskih boljševikov, ki so odprli oči delavstvu v kulturnih državah. Zanimivo je namreč, da je bil in je deloma še danes vpliv boljševizma največji v onih slojih, v katerih ne smatrajo tega pokreta toliko za sistem bodoče ureditve družabnega življenja, kolikor za sredstvo, s katerim naj se širi stalinova mržnja in ugonablja vse, kar so si ljudje s težkimi trudom pridobili. Boljševizem ni mogel omačiti temeljev gospodarskega življenja, ker je v bistvu sam izraz zavisti in težnje po blaginjskem brez pozitivnega dela.

Jasno je torej, da je bilo v takih razmerah po vojni največje razočaranje med onimi, ki so pred vojno verovali, da se ideal socializma kmalu uresniči. Vsem, tudi zadnjemu treznemu in pametnemu delavcu je postalo jasno, da to ni mogoče ali pa vsaj, da leži to uresničitev izven časovnih meja, da torej niti približno ne moremo povedati, kdaj in v kakšni obliki se pojavi na zemlji carstvo socializma. In zato je ostala po vojni individualistična politična ekonomija trdna na svojih pozicijah. Obenem je pa dokazal marksizem, ki so ga nategnili v Rusiji do absurda, da je kot ekonomski sistem brez vsake trajne vrednosti, brez praktičnega pomena za nadaljni gospodarski in socialni razvoj človeštva.

—g Vojvodina in davki. Uprava udruženja trgovcev in industrijcev v Novem Sadu je imela v soboto redno plenarno sejo, na kateri se je obširno razpravljalo o novem zakonu o davkih. Glavni tajnik borze dr. Petrović je izbrano poročal o davčnih razmerah v Vojvodini. Iz njegovih poročil sledi, da je plačala Vojvodina na leto 1924 na davkih 336.178.627 Din, to je več, nego kverakoli druga pokrajina.

Planšarski tečaji.

V okvirju svojih kmetijskih, od države subvencioniranih tečajev prireja Kmetijska družba za Slovenijo s sodelovanjem komisarija za agrarne operacije v planinskih krajih v Sloveniji posebne planšarske tečaje, kakršni so že davno na dnevnem redu v Švici najbolj napredni planšarski državi, pa tudi v nemških in avstrijskih deželah. Po krasno uspehih takih tečajih v Bohinju so se enaki planšarski ali planinsko gospodarski tečaji vršili v dnevi 14. in 15. marca 1925 v Podkorenju pri Kranjski gori (Planini-Sv. Križ, nad Jesenicami) in niso nič manj lepo uspehi. Predavali so: agrarni komisar dr. Spiller-Muys o planinskem pravu, planinsko-gospodarski politiki in planinski statistiki; planinski nadzor in ing. Presel o planinskih melioracijah in planinskem stavnstvu; mlekarški inštruktor Pevec o planinskem mlekarstvu in starstvu ter okrajni ekonom Sustić o kmetijstvu v goratih krajih v obče in planinski živinoreji posebej.

V Podkorenju se je prijavilo obvezno 35 udeležencev, udeležilo pa se je predavanj posebno popoldanskih mnogo več poslušalcev (nad 50). Prihiti so planinski kmetovalci celo iz Rateč, Kranjske gore, Srednjega vrha in Gozda, da upoznajo moderna načela za planinsko gospodarjenje in najdejo pouka o pravilnem oskrbovanju planin. Posebno častno je bilo zastopanje žentstva, ki se je prav živahno udeleževalo planinsko gospodarskih razgovorov o nezi živine na planini, o molži, prešičenju in planinskem gospodinjstvu in se po ge. Elize Gregori še posebej zahvalilo g. predavateljem za njih trud in poštrevnost.

Nad vse živahno je bilo tudi zanimanje udeležencev na planinskem tečaju v Planini-Sv. Križ pri Jesenicah, katerega se je udeležilo toliko gospodarjev in odraslih kmetijskih fantov, da je postala šolska soba premajhna. Udeleženci posestniki so še posebej prosili agrarnega komisarija, da uredi čim prej njih planinsko-pravne odnose (deželne pravice, servitutne paše itd.) ter uvede dela za izboljšanje njih planine pod Golico, kar jim je predavatelj tudi obljubil.

Prihodnja planšarska tečaja se vršita v soboto 28. in nedeljo 29. t. m. istočasno na Bledu in v Begunjah na Gorenjskem. Na njih predavalec menja se isti g. predavatelj Med kmetovalci vlada že sedaj tudi za ta dva tečaja veliko zanimanje in je pričakovati številne udeležbe.

—g Kaj bo z Ljubijo? Povodom vesti, da namerala vlada dati Ljubijo v dolgoletni zakup ali pa prodati, je minister šum in rudnikov dr. Gregor Žerjav izjavil, da so te vesti neutemeljene. Ljubija in njene zalozge železne rude sploh še niso strokovno preizkušene in preiskane, tako da se noben resen interes ne more lotiti tega posla. Doselej se je Ljubija eksploatirala tako, da je tvrdka Kosović iz Beograda odkupovala pridobljeno rudo (okrog 120 vadogovov dnevno), ker pa ta tvrdka ni zadovoljala države z obveznostmi, je bila pogodba z njo razveljavljena. Poskušalo se je potem javne licitacije najti novega interesa, toda ta akcija je ostala brez uspeha. Ponovna interna licitacija je določena za 28. t. m. Minister dr. Žerjav odločno dokumentira vest da bi se bila vlada pogajala z nemškim industrijalcem Kruppom.

—g Odpu starih lokomotiv. Nekatere domače tvrdke so pripravljene odkupiti od države vse stare lokomotive in staro železo. Prometni ministarstvo je že dobilo zadovno ponudbo.

—g Sviloprejške. Po oceni trgovsko-industrijske zbornice v Skoplju bo letošnja produkcija sviloprejk v oblasti Djeodoljela, Strumice in Tikvaša za 10 do 15 % manjša, nego 'ar. Zato je računati, da bo znašala lež. celokupna produkcija ličnik znaša 300.000 kg. To nazadovanje je posledica neugodne kampanje. Velike množice lanskega blaga vsled krize syle v Italiji nismo

mogli prodati na milanskem tržišču, ki je center italijanske svilene industrije. Zato je bil velik del naših producentov oškodovan.

—g Za reformo zakona o prisilni poravnavi. Včeraj se je sestala v Beogradu pod predsedstvom šefa oddelka v ministarstvu trgovine dr. Krpana komisija, ki ima nalogo izdelati pravilnik o prisilni poravnavi. Najprej mora formulirati predlog, po katerem bi bilo v zakonu o dvanajstih predvideno polomolje fin. ministrstva, da vnese v ta zakon pravilnik o ureditvi prisilne poravnave oziroma da se obstoječa navedba odpravi. Posvetovanja te komisije bodo zelo važna za usodo institucije o prisilni poravnavi.

—g O novih carinskih tarifah. Danes in jutri se namerava zglasiti pri gospodarskih ministrih in tudi pri fin. ministru posebna deputacija zastopnikov naše industrije. Deputacija hoče opozoriti ministre na važnost vprašanja carinskih tarifov in drugih gospodarskih problemov, kakor tudi železniških tarifov. Inicijativo za to deputacijo je dala industrijska centrala. Zastopanje so v deputaciji vse industrije naše države. Carinski tarif se zavlačuje od meseca do meseca. V tem pa so mnoge industrije trpele veliko škodo, ker so morale reducirati ali pa sploh ustaviti svoj obrat, ker jih dosejani tarif ne štiti.

—g Izvoz našega vina na Češkoslovaško. Češki listi ugotavljajo, da izvažajo Jugoslavija na Češkoslovaško zadnje čase več vina, nego poprej, in sicer na temelju konvencij, kakor tudi znižanih izvoznih tarifov. Kot konsument jugoslovenskega vina stoji danes Češkoslovaška na tretjem mestu. Vendar pa trgovski krogi CSR ne računajo z večjim uvozom jugoslovenskega vina, ker pričakujejo, da bo vlada dovolila večji uvoz vina tudi iz Italije.

—g Razstava novosti mestnih in kmetijskih gospodarskih naprav. Belgijsko poslanstvo je obvestilo ministrstvo notranjih del v Beogradu, da se bo vršila v Laekenu od 15. julija do 5. avgusta t. l. nacionalna in mednarodna razstava novosti, ki se nanašajo na mestne in kmetijske gosp. naprave. Belgijko poslanstvo prosi, da se predmeti, aparati, dokumenti in filmi za to razstavo pošljejo čim prej razstavnemu odboru. Prospekt razstave je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

—g Kr. direkcija šum v Ljubljani razpisuje v gozdnem kompleksu Pokljuki šumske uprave na Bledu, v Notranjem Bohinju na Martinčku in v Gorjušah šumske uprave v Boh. Bistriji in na Mežaki šumske uprave v Kranjski gori oddajo lesa, drv in lubja na panju in sicer približno 10.600 pm³, porabnega mehkega lesa, 470 pm³ porabnega trdega lesa, 470 pm³ mehkih in 16.470 pm³ trdih drv ter 1480 pm³ smrekovega lubja. Pismene s 100 Din kolkom in 10% vadijem opremljene, na tozadevnem obrazcu spisa na ponudbe naj se vložijo najkasneje dne 4. aprila 1925 do 11. ure pri Direkciji šum v Ljubljani, Krizanke. Obrazci ponudb se dobe na željo pri direkciji šum v Ljubljani ali pa pri gori navedenih šumskih upravah.

—g Ustanovitev avstrobolgarske trgovske zbornice v Sofiji. Po inicijativi trgovcev, industrijalcev in finančnikov Avstrije in Bolgarije se ustanovi v Sofiji trgovska zbornica in svrhu pospeševanja gospodarskih in trgovskih stikov med obema državama.

—g Obveznice predvojnih negaziranih orških dolgov na avstrijskem teritoriju (Protesti proti avstrijskemu žigu). Generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu je z razpisom D broj 5628 z dne 17. marca 1925 v zvezi svojega razpisa D broj 1572 z dne 22. februarja 1924 (Uradni list št. 10 z dne 8. marca 1924) sporočila, da je avstrijska vlada odredila zadnji rok za vlaganje protestov glede obveznic negaziranih predvojnih orških dolgov, deponiranih na teritoriju avstrijske republike. Odrjeni rok znaša šest tednov in teče od 28. februarja 1925. Da bi naši državljani, lastniki takih obveznic, mogli jih osvoboditi avstrijskega žiga in jih vnesti v naš nacionalni blok, se pozivajo, da predložijo Delegaciji ministarstva financ pri poslanstvu kraljevine SHS na Dunaju prošnje, ki naj imajo sledeče podatke: 1. Ime in priimek, poklic in stanovišče (točni naslov) lastnika; 2. serije in številke deponiranih obveznic, njih nominalna vrednost in ime posojila, kateremu pripada; 3.) osnovno, po kateri so bile obveznice deponirane (n. pr. lombard, depozit itd.); 4.) kraj in zavod, kjer se obveznice nahajajo; 5.) ali so bile obveznice prenešene v Avstrijo na podlagi kake zakonke odredbe, ali vsled vojnih odredb bivše Avstro-Ogrske, ali jih je lastnik prostovoljno tamkal deponiral; 6.) od kdaj je prosilec lastnik dotične obveznice in ali si je dal v Avstriji izplačevati kupone tudi po 1. oktobru 1919 in če si jih je dal, na podlagi katere odločbe; 7.) prošnji naj se priloži potrdilo o državljanstvu ali overovljen izpisek iz poslovnih knjig, če je lastnik kak denarni zavod.

—g Zlata pariteta. V Avstriji je že od aprila 1923 ena zlata krona enaka 14.400 papirnim kronam; v Madžarski od 15. do 31. marca t. l. 1 zlata krona enaka 14.700 papirnim kronam; v Češkoslovaški 1 zlata krona enaka 682 papirnim kronam; v Rumunski 1 zlata lej enak 39.80 papirnim lej; v Jugoslaviji 1 zlata dinar enak 12.03 papirnim dinarjem, v Italiji 1 zlata lira enaka 4.80 papirnim liram.

—g Ruska udeležba na spomladanskem semnju v Kölnu. Sovjetska vlada je prijavila letos svojo udeležbo na spomladanskem semnju v Kölnu. Izložbo tobačne izdelke, kože, predvilo, zdravilna zelišča, nafta, rube, rude, porcelansko blago, pletenine in razne predmete umetne obrti.

—g Redni mesečni živinski sejm v Celju se bodo vršili, kakor smo že poročali v Celju. Na teh sejmih se s'ojnina ne pobira. Prvi tak sejm se vrši v ponedeljek 6. aprila, nadaljni pa: dne 4. maja, 2. junija, 6. julija, 3. avgusta, 7. septembra, 5. oktobra, 2. novembra in 7. decembra. Razen teh sejmov se bodo vršili še trije običajni ži-

vinski in kramarski sejm in sicer: prvo soboto po sredi posta, 21. oktobra in 30. novembra. Interesenti se opozarjajo na tedenske prastije sejme, ki se vrše na mestnem sejmišču vsako sredo in soboto. Če je sredi ali sobota slučajno praznik, se vrši vsinski sejm naslednji dan.

—g Cene sladkorja je slakorni kartel nekoliko revidiral, tako da je cena krasanega sladkorja ki stoji za bazo: Ljubljana 13.45, Rakek 13.40, Metković 13.45, Ljovi Sadi 13.55, Beograd 13.65, Skopje 13.91, Niš 14 Din za kg na debelo. Cene so različne z ozirom na zunanjo konkurenco.

—g Dobave. Dne 30. marca t. l. se bo vršila pri komandi izinjeriji IV. armijske oblasti v Karlovcu ofertalna licitacija glede dobave raznih živil za garnizije Karlovac in Puli. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. aprila t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov kompletnih klesetov za osebne vagon. (Natančneji podatki pri ekonomskem oddelku te direkcije). — Dne 8. aprila t. l. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 1800 parov škornjev in 300 parov čevljev. — Dne 17. aprila t. l. pri intendanciji Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 272 tisoč kg moke. Oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

O BLEKE
OBROKE
O. BERNATOVIC

Julijska krajina.

POSLANEC BESEDNJAK O RAZMERAH NA SODNIJAH V JULIJSKI KRAJINI.

V seli rimskega parlamenta v soboto popoldne je govoril slovenski poslanec dr. Besednjak o razmerah na sodnijah v Julijski krajini.

Izjavil je uvodoma, da se ne bo bavil z vprašanjem cerkvenih posestev v Julijski krajini, ker se je konstituirala posebna komisija in ker je vlada že izjavila, da se bo uporabila, kar je dobrega v starih zakonih novih pokrajin. Tudi se ne bo bavil z verskim čustvom v Istri, kjer mnogi državljani ne morejo izpolnjevati svojih verskih dolžnosti radi pomanjkanja duhovnikov, ki bi poznali njihov jezik (hrup). Govornik graja prepoved ministra Ovigla, da se ne sme rabiti slovenščina pri sodnijskih razpravah in pri sodnijskem poslovanju sploh.

Na ta način je nastal globok preobrat v socialnem življenju in zmešnjava pri sodnijskem poslovanju samem (medklici); in to je toliko hušje, ker so sodišča v novih pokrajinah slabo upravljana. Tako se zgodi, da postane sodnik radi neznanja krajevne jezika in ker mora rabiti tolmača, čisto govt ugled. Na ta način se ni niti pospešilo postranska oseba, pri čemer zelo trpi neprodiranje italijanskega elementa v nove pokrajine, niti državna avtoriteta se ni okreplila; kajti pri tem trpi upravljanje sodišč radi nezbežnih zakasnitev v odpravljanju sodnijskih zadev, pri tem trpi tudi prebivalstvo, ki ni samo moralno prizadeto, ampak trpi celo pogosto tudi gospodarsko škodo (medklici).

Poslanec Besednjak graja nadalje politiko prejšnjega pravosodnega ministra, ki je odstranil iz novih pokrajin vse slovenske sodnike ter jih nadomestil z drugimi, ki ne obvladajo slovničnih jezikov. Radi tega ne morejo držati ugleda in avtoritete države na primerni višini. Govornik je zaključil z izjavo, da je govoril v obrambo pravih državnih interesov, pravne in moralne zavesti ljudstva, ki ga predstavljala. Želi, da bi se zakonita stremeljnost tega prebivalstva uresničila v državi, ki je bila zibelka prava.

Poslanec Besednjaku je odgovoril pravosodni minister, da je italijanska država — v nasprotju z bivšo Avstrijo — čisto narodna država. Radi tega ni mogoče rabiti slovenski jezik na sodnijah v Julijski krajini. Nasprotno, treba bo odpraviti veliko večji nedostatek; tako n. pr. ne morejo Italijani na sodnijah v Zgornjem Posočju priti do pravice, ker ne znajo nemško (pri-trjevanje).

Zbornica je sprejela resolucijo on. P. ra, ki odobrava izjave pravosodnega ministra. Odobreni so bili tudi vsi členi proračuna.

— Zemljišče med Barkovijami in Miramom bi rad kupil nekli zdravniški konsorcij, da sgradi tam veliki zdravilišče.

— O jugoslovenskem tobačnem skladišču razpravljalo v Trstu. Eni glasovi so za, drugi so proti. Jugoslovenska uprava državnih monopolov bi si ustanovila v Trstu bazo za izvoz in predelevalno tobaka. V prosti luki bi bilo skladišče za 500 do 600 vagonov tobaka, zaposlenih bi bilo tam do 700 delavcev. Potrdila vesti treba še iz Beograda. Ako bi se ne moglo postaviti skladišče v Trstu, bi se zgodilo to morda na Reki.

— Pogreba žrtve strahovite nesreče v Volčjdrdaru, o kateri smo poročali v petek, se je udeležila ogromna množica ljudi, od blizu in daleč. Pogreb se je vršil na prazniški ev. Jožefa pop. ob 4. uri. Za nesrečne rdeve in strote se je nabralo takoj nad 1300 lir.

— Iz Trsta. O prometu in nemški konkurenci se v prizadetih krogih stalno razpravlja pa z vedno večjo skrbjo. Trgovska zbornica objavlja sedaj nove podatke o prometu letošnjega januarja. Uvoz je znašal po kopnem 1.486.491 kvintalov, po morju 1.159.655 kvintalov. Izvoza je bilo po kopnem 1.026.123 kvintalov, po morju 961.166 (lani v jan. 1.355.993). V razmerju z jan. lanskega leta je padel promet tržaškega pristanišča za 600.000 kvintalov; enako pri-

blizno tudi v razmerju z lanskim decembrom. Diferenco v razmerju z jan. 1913. je okoli 100.000 kvintalov. Za februar se ni službenih podatkov, toda javlja se, da promet ne narašča in pričakovati je vedno večjega upadanja v nastopnih mesecih vsi nemške konkurence, ki valj južno Nemčijo, Češkoslovaško in Avstrijo z najnižjimi tarifi v severna pristanišča, kakor se vidi, z uspehom. Tržaški pomorsko-trgovski krogi upajo, da bo znala rimska vlada storiti pri Čehoslovaški in Avstriji vse potrebno, da se obdrži njihov promet preko tržaškega pristanišča. Brez dvoma bo tekoča leto za pristanišče v Trstu in njegovo bodočnost zelo kritično.

— Kmrtna kosa. V Trstu je umrl gosp. Valentin Kosovel, ki je služboval dolgo let pri glavnem carinskem uradu, kjer je veljal za strokovnjaka. Zato se je povzpelo do mesta podpravnatelja in carinskega nadzornika. Pokojni Kosovel, vli narodno ču teč moč, je sodeloval tudi na prosvetnem polju kot odlični glasbenik. Dosegel je starost 70 let. Časten mu spomin! — V Krog. ljah pri Dolini je umrl gosp. Valentin Josip Jerco, bivši občinski svetnik in sretni oskrbnik. Naj počiva v miru!

— Novi občinski tajnik. »Gazzett Ufficial« priobčuje v svoji 65. številki od dne 19. t. m. seznam onih kandidatov, ki so se pri zadnjih izpitih usposobili za občinske tajnike. V Vidmu so napravili izpit sledeči Slovenci: Babuder Leopold (Renče), Bergin Alojzij (Libušnje), Čebokli Ivan (Kred), Jorčić Franc (Gor. kmetijsko dru. štvo), Hark Josip (Dornberg), Jazbec Ivan (Šmarje), Lenkič Franc (Kanal), Lestan Venceslav (Svodnje), Mohorović Anton (Rihemberk), Mozetič An. (Miren), Peršič Josip (Sempas), in Šiligo Viljem (Biljana). V Trstu pa sledeči: Čuk Ciril (Cerkonof), Feltrin Ivan (St. Viška gora), Lipičar Stefan (Kal) in Orel Franc (Dutovlje).

Po svetu.

ZENSKA IN ALKOHOL.

Newjorski statistiki so ugotovili, da se je število sodnijsko kaznovanih žensk znatno znižalo, odkar je v veljavi prohibicija.

Jetnistična za ženske je bila in komedna zgradba, leta 1919. je lepa vedno polna, sedaj jih sedi v zaporih komaj polovica nekdanjega števila. Tokom desetlet let od 1909 do 1919 se je računalo, da je šlo v zapore na dan do 700 žensk, zadnjih pet let je znašalo povprečno število 374.

Ameriški vodilni možje pravijo, da je prohibicija nekako vrhovno zdravilno sredstvo, neko posebnost, ki vrši splošno dobro delo. V zaporih so imele ženske razmeroma zelo komodno življenje. Da se ga danes izogibajo, je dobra posledica prohibicije. Vedno manj je ženskih kaznjencev, prebivalstva v Newjorku pa se množi.

Prohibicija je res znižala tudi število moških kaznjencev, ali je neznatno, ker je znano, da se alkohol v veliki meri hotaplja in prepovedano blago vedno bolj diši kakor pa dovoljeno. Pred prohibicijskim zakonom je prišlo v zapore na dan do 4000 mož, sedaj jih pride do 3000. Zaprtili pa je zelo mnogo mladih ljudi od 16 do 21 leta. Lani se jih je ugotovilo 83 med 552 zaprtimi.

— Težka rudniška nesreča v Severni Ameriki. V rudniku Flomouth, država Pennsylvania, je nastala težka eksplozija, pri kateri je bilo zasutih 50 delavcev. Ni upanja, da bi bili rešeni, ker je ves rov v plamenu. Kakor se zatrjuje, je eksplozija nastala, ker je nekdo vrgel v rov bombo, in sicer iz maščevanja, ker so tam kopali neorganizirani delavci.

— Ogromna sinagoga v Londonu. Pred kratkim je bil postavljen temeljni kamen za zgradbo sinagoge v Londonu, v kateri bo prostora za 14.000 ljudi. Zgradba bo stala 46.000 funtov šterlingov, za opravilo proračunjenih 10.000 funtov šterlingov.

— Policijsko postopanje proti tiskarski divi Lyl de Putti. Proti omenjeni filmski divi je policijsko ravnanstvo v Berlinu uvedlo kazensko postopanje, ker je bila zasajena od policije pri neki raciji v nočnem lokalu ter se je policijskim oranom upravljal.

To in ono.

Verska politika Francije.

V francoskem parlamentu se je te dni razvnela zanimiva debata o verski politiki Francije, ki lahko zanima tudi našo javnost. Povod za debato je dal manifest francoskih škofov, ki so protestirali proti vpeljavi laične šole v novopridobljenih pokrajinah Elzasa in Lotaringe. Debata se je sukala okoli interpelacije in govora poslancea Cazals. Iz te interpelacije in govora posameznik sledenče odstavke: Poslanec Cazals je najprej vprašal vlado, kaj namerna odgovoriti na napade, ki so jih podvzeli francoski škofi proti laičnim in šolskim institucijam francoske republike, proti smislu samega zakona in proti načelom, na katerih temelji moderne družbe. V svojem govoru je posl. Cazals poudaril, da sedanja večina francoskega parlamenta ne misli izdati pridobitve svobode in da hoče še nadalje vztrajati za znani deklaraciji človeških pravic. Cazals in njegovi prijatelji so preželi z načelom absolutnega spoštovanja verskega, kar tvori temelj laičnosti. Baš radi tega pa se vprašujejo, zakaj so morali neki prelati izgovoriti v Franciji sedanji spor? Zakaj ta manifest škofov? Od kod občiki laični šoli, da je nepravilna, da ni zmožna privržiti morale in da moti celo pravilni razvoj vesti? Laična šola je že prastara svoje preizkušnje. V minulih vojni se je videlo, kakšne značaje vzgojuje. In šolska stvarstva in Elzasu? To je težko dejstvo! Ali se hoče s stavko prisiliti nekateriško mladino, da poseja katoliško šolo? Elzas, ki se je vrnil v napredek francoske republike, ne more pozabiti liberalizma velikih republikancev, ki so ukočili protestirali proti njemu anekslji od strani Nemčije. Največ pa vzbujajo ogorčenje duhov, navajenih na svobodo, da so kardinali izjavili, naj se politika podredi religiji. Evo nas v srednjem veku! Objenjen proti predsedniku Herriotu pa je posl. Cazals zaključil svoj govor z besedami: Gospod predsednik, ne zahtevamo od vas, da začnete z represalijami, ki nasprotujejo vašemu liberalnemu duhu. Pač pa prosimo, da postane francoska republika tudi v Elzasu to, kar je v ostali domovini.

Titularne žene.

Neki zakonski mož je poslal uredništvu prške »Narodne Politike« ta-le dopis: »Svetujte in pomagajte mi razvozlati neprijetni slučaj. Oženil sem se, ko mi je bilo 30 let, z mlado, povsem siromašno mladenko, ki mi je bila skozi dve leti pred poroko dobra prijateljica. Ali kmalu po poroki se je začela spreminjati. Njena malomarnost in brezzbrničnost napram meni je neuporabna narasla, tako da ji že deset let nisem več pravi mož, nego samo nekak prisilni oskrbnik. Pa ne samo zame, nego tudi za gospodinjstvo se moja žena malo briga. Posodo pomiva samo dvakrat na teden, v sobah ne pospravi po cele tedne, postelji sploh ne postelja. Kadar je ugrizne muha, neha tudi kuhati tako zame, kakor za hčerko, ki je stara zdaj 11 let. Skratka: izgubile se vseh dolžnosti in dela, ki je za dobro zakonsko ženo samo ob sebi umevno. Je arogantna, hudobna, razburiliva in nervozna. Vedno išče domačih preprirov. Da se izognem tem neprijetnim prizorom, se ji vedno uklonim, tako da me je slednje spodbila celo iz spalnice. Pomislite, prosim, zdaj moram spati v kuhinji!

Zdelo se mi je, da sem med zakonskimi možmi edini, ki ga je zadelo tako nesreča. Toda sčasoma sem se prepričal, da temu ni tako in da dele z menoj enako usodo tudi mnogi drugi zakonski možje. Kaj naj stori mož v takem slučaju? Ali naj zahteva ločitev? Žena mu ni nezvesta, ali pa vsaj mož nima o tem potrebnih dokazov. Ločitev bi bila torej brez njene krivde, kar pomeni, da bi moral mož plačevati ženi visoke alimentacije. Če je državni ali privatni uradnik z nizko plačo, bi se tem finančno upropastil. Poskusil sem z ločitvijo. Pri prvi obravnavi pred sodiščem je zahtevala žena poleg visoke alimentacije še celo stanovanje, ki sem je sam najel, urenil in plačeval. Vidite torej, da so na svetu ne le brezobzirni in sebični ljudje, nego tudi brezobzirni in sebične žene. Poskusite jih pregovoriti in spraviti na pravo pot...

In uredništvo je objavilo to pismo z umerjenimi komentarji, v katerem pravi: »Avtor pisma ima prav. Res so na svetu domača ognjišča, kjer žena sicer vztraja na moževih dolžnostih in zahtevah, naj zanj skrbi, s svoje strani pa ne pozna in ne priznava nobenih vzajemnih dolžnosti. Taka brezobzirna žena se nikoli ne vpraša,

da-li je pošteno in moralno sprejemati od nekoga nekaj povsem zastonj, brez kompenzije. Bogle, to bi bila zelo premetna in dobra spekulacija — najeti si moža ter imeti za borih dve tri leta ljubezni do smrti popolno oskrbo brez kakršnihkoli dolžnosti. Tako zanesljivo in naglo se ni mogoče do smrti zavarovati v nobeni zavarovalnici. Za pičla tri leta »službe« dosmrtna »pokojnina«!

Zakaj si vzame možki iz srednih in nižjih slojev ženo? Zato, da bi imel ženo, ki bi ga ljubila in bi zanj skrbeli. Ne govorimo tu o ženah, ki pomagajo možem služiti vsakdanji kruh. To je poglavje zase. Za gmotno dosmrtno oskrbo daje žena možu svojo ljubezen in skrb, svoje delo v gospodinjstvu. Edino na ta način sta zakonca izenačena in nihče se ne čuti podrejenega ali odvisnega. V slučajih, ko prvotna medsebojna privlačnost čez nekaj let zakonskega življenja poneha in ko se ljubezen spremeni v prijateljstvo, daje žena možu za gmotno oskrbo samo svojo skrb in delo. Če mu je dobra gospodinja in če dobro vzgaja njegovo dečo, tedaj mož dobro ve, da se mu žena »izplača«. Če bi si za to delo najel drugo žensko, bi bil njegovi domači izdatki neprimerno večji. Zato tudi nima občutka, da je prevaran.

Če pa mora mož samo plačevati in plačevati, ne da bi imel od tega kako korist, če nima ne ljubljene in ljubeče žene, ne poštenega, dobro urejenega domačega ognjišča, kjer bi se lahko po delu odpočil, tedaj lahko govori o tem, da je prevaran. Samo magnati si lahko dovolijo luksuz, imeti ženo edino za to parado! Mladim duhovcem se bo zdelo to naziranje preveč materialistično. Toda kaj početi? Življenje je pač tako, da mladostni čar kmalu izgine. Žena, ki se da sicer od moža preživljati, sama mu pa ni prava, nego samo titularna žena, se po krivdi pritožuje, če jo mož zapusti. V takih slučajih ima mož popolnopravno zahtevati ločitev. Vsak človek mora znati nositi posledice svojih činov, tako tudi ženska. Če je njeno vedenje napram možu malomarno in brezobzirno, lahko pričakuje, da jo mož zapusti in mora v tem slučaju sama priznati, da prav za prav nima nobene pravice do alimentacij, ki je pri ločeni nekaka pokojnina, torej odškodnina za to, kar je za moža storila. Če pa žena ve in čuti, da se sama ne bo mogla preživljati in da je torej gmotno popolnoma navezana na svojega moža, se mora po tem tudi ravnati in vestno opravljati vsa dela, ki spadajo v njen delokrog. V takih slučajih se mož ne more in ne sme ločiti od nje brez njenega dovoljenja.

Zdelo bi se, da je vse to samo ob sebi umevno in da se vsak zakonski mož sam ravnati po teh navodilih. Toda kakor dokazuje citirano pismo in vsakdanja praksa, so nekateri možje take šape, da ne znajo dopovedati ženam te istine. Mora jim jo vteptati v glavo kdo drugi. In zato je bil napisan ta članek.

Mož, ki je zagrešil 5000 zločinov.

V roke pariške policije je prišel pred dnevi pustolovec, ki je živel pod 32 imeni ter izvršil nebroj vlomov, tatvin, poneverb, zakonskih sleparij in drugih deliktov. Ze skoraj dve leti so ga zasledovale pariške in lyonske oblasti, vendar se je pustolovec iz oblasti norčeval ter je po vsaki uspehi slepariji pošiljal ironična pisma. Pravo ime podjetnega lopova je Damoiseau. Pod tem imenom je bil znan samo pariškimi detektivom, kajti drugače se je imenoval Bernstein Ruequet, Manoir, Anbrun, Fontanis itd., kakršen poklic je pač izvešal. Kar zaporedoma se je Damoiseau izdal za trgovca, tajnika poslaništva, vojaškega atašee, tvorniškega potnikar, metodističnega škofa, da celo za policijskega prefekta iz Paragvaya. — Najraje pa se je izdal za sportnega urednika. Z vizitko, na kateri je bilo citati ime velikega lista, za kojega sportnega referenta se je pustolovec izdal, je oseljal razna sportna društva za horendne svote. Največjo podjetnost je izkazal Damoiseau kot dozdevni zastopnik velike lyonske tvrdke. Mnogo pariških trgovcev je drago poplačevalo znanstvo s prebrisanim sleparjem. Delokrog svojega delovanja pa ni omejil samo na Pariz, temveč se je pojavil danes v Marseillu, jutri v Bordeauxu, v Calaisu itd.

Pri vseh lumparijah je Damoiseauja spremljala do zadnjega nenavadna, naravnost pravilna sreča. Desetkrat mu je bila

policija za petami in desetkrat mu je uspelo v zadnjem hipu pobegniti. Seveda je igrala odločilno vlogo pri tem tudi nenavadna spretnost lopova, zakaj Damoiseau je bil prvi akrobat. Pred tremi meseci je policija slučajno zoznala, kje stanuje in dva detektiva sta bila odposlana, da ga primeta. Ko je Damoiseau oha kriminalna uradnika ugledal, je bliskoma zaprl vrata svoje sobe in dočim sta detektiva razbijala po njih, je splezal po skoraj gladkih stenah poslopja na streho ter pobegnil preko strehe. Kakšno obrazilo sta delala detektiva, si lahko mislite. Po vrhu tega pa je še lopov policiji poslal pismo sledenče vsebine: »Dokler živi moja mala bela podgana, ne me boste ujeli. Podgana je moj amulet in imam jo vedno v žepu!«

Toda tudi podgana ni lopovu pomagala. Damoiseauja je končno doletela usoda. Zaupnim potom so kriminalni uradniki zvedeli, da zločinec vožkrat zahaja k svojemu prijatelju v Rue Saint Denis. Hišo so nadzorovali dan in noč in nekoga klopega dne so tička ujeli. Ko je stopil v vožo, sta ga zgrabičili dve roki in sledilo je povelje: »Vi ste aretirani!« Mehanično je Damoiseau segel v žep.

Mislil sem si takoj, je mrmral lopov z grenkim usmevom na ustih. »Mojo belo podgano sem pustil doma, poleg tega je danes 13. marca in celo petek.« — »Svilo zagrešenih lopovščin, ki jih ima Damoiseau na vesti, znaša po mnenju pariških oblasti okoli 5000.

la angleški dežni plašči

iz najnovejše pošiljave po neverjetno nizkih cenah se dobijo pri Drago Schwab — Ljubljana.

Doli s hlačami!

V prihodnjih dneh se bo na enem duhaških sodišč razpravljalo nenavadno slučaj. Gospa Evelina Karniol, sorogica trgovca in mati petih otrok, je tožena radi preprečenja eksekucije in radi razžaljenja uradne osebe. Predgovodina tega procesa se zdi upravičeno neverjetna.

Trgovca Ignac Karniol je postal v preteklem letu insolventen ter je tekom nekaj mesecev izgubil vse svoje premoženje. Nekoga dne pa je davkarja zahtevala od njega več milijonov. Karniol davka ni mogel poravnati in dne 6. decembra leta 1924 se je pojavil v njegovem stanovanju davčni eksekutor. Prebrskal je vse stanovanje, odprl vse omare, stikal po predalih, zijal pod posteljo, toda v bormem stanovanju ni našel ničesar vrednega za rušenje. Končno je vprašal Karniola, koliko da ima denarja pri sebi. Karniol mu je izročil denarnico z resko pripombo, da so notri se nahajajoči štiri milijoni njegova zadnja sredstva za življenje. Toda ni pomagal, eksekutor je denar zaplenil. Karniol, ki je hud epileptik, je dobil težak napad in se je nezavesten zgrudil. Eksekutor je ostal neizprosen in meneč, da trgovca napad simulira, je zakričal: »Hlače doli!«

In nato se je lotil na tleh ležeče nesrečne epileptične žrtve, da bi ji slekli hlače. Žena, videč to, je pristopila in odvrnila moža od početja. Seje, ko je prispeil policijski zdravnik ugotovil, da je dobil Karniol res živčni napad, je eksekutor odšel.

Pred dnevi pa je prejela soproga trgovca vabilo na sodišče, da se zagovarja, radi razžaljenja uradne osebe in preprečenja eksekucije. Fiat justitia!

Človek in vol na vlaku.

V švicarskem nacionalnem svetu se je pred kratkim umrl zastopnik Caslisch na šaljiv način bavil z vožnjo človeka in vola na vlaku. Pritoževal se je, da se mora za vola, ki se pelje iz Chura, plačati precej več kakor plača tujec, ki se vozi isto progo v prvem razredu. Komodno sedi ali leži potnik, toplo ali hladno ima v kupeju, kakor hoče, lepo udobno preživi svojo vožnjo, prtljaga mu je dobro shranjena — plača pa manj nego vol. Caslisch je razlagal, da to ni prav in da se mora radi tega prevoznika za živino znižati. Kmetovalci to zahtevali.

Skupščina je z zanimanjem poslušala Calischeva izjavljanja in radovedno pričakovala vladni odgovor.

Dvignil se je zvezni svetnik Haad in rekel, da je res, kar pravi Caslisch, da je prevoznika za vola večja nego za človeka. Opozoril pa je zastopnika Caslische na to, da dobi potujoči tujec nakazan samo en sedež, dočim se mora dati volu na razpolago cel salonski voz. Navadni potnik vstopi v vlak sam in iz vlaka izstopi tudi sam, pri volu pa je treba cele vrste uslužbencev, da ga spravijo na vlak in tudi da ga izkomplementirajo iz voza. Nadalje je treba voz, v katerem je bival vol, temeljito očistiti in oprati ter desinficirati, česar pri človeku navadno ni treba. Ako spremila tulca nizkova žena, plačata oba enako tako, ako pa človek vol svoj družini s seboj, plačajo njeni člani zelo reducirane tarife.

Skupščina je uvidela, da ima vladni zastopnik prav.

Opij na Kitajskem.

Zgodovina opija na Kitajskem je eklatanten primer, kako podli in nizkojni so ljudje, kadar gre za denar. Kitajska je morala voditi opijevno vojno proti predstavljajem bele rase, da prepreči čedalje večji uvoz tega strupa. S strogimi zakoni je mogla kitajska vlada samo začasno omejiti uporabo opija. Ali vlada je bila v tej borbi proti soc. zlu preslaba, ker je bila tujcem trgovina z opijem glavni vir bogatih dohodkov. Poraz v vojni z Japonsko je prisilil kitajsko vlado, da nastopi z novimi prohibitivnimi sredstvi proti temu škodljivcu in sovražniku narodnega zdravja. Te borbe so se udeležili tudi na Kitajskem živeči tujci. L. 1916. se je posrečilo vladi s pomočjo posebne komisije za borbo proti opiju popolnoma iztrebiti to zlo. Ali navzlic strogim odredbam in prepovedi uvoza je Kitajska po vojni zopet preplavljena s tem strupom.

Radi neprestanih notranjih nemirov je vlada brez moči, da bi stopila na prste vse-mogočim oblastnim upraviteljem, ki eksploativno zlasti v zapadnih krajih ogromna makrova potja kot bogati vir dohodkov za najemne cete. Polovica kitajskih uradnikov kadi opij. Polagoma se je lotila ta manja tudi nižjih slojev. Opij je bil znan na Kitajskem kot zdravilo že v 17. stoletju. Od Spancev, ki so bili v trgovskih stikih s Filipinskimi otoki in Južno Kitajsko, so se Kitajci naučili kaditi tobak. Mešati tobak z opijem so naučili Kitajce Holandci, takratni gospodarji Formoze. Ta mešanica dveh strupov je veljala prvotno za lek proti malariji. Tako je prišel opij kmalu v promet in že v 18. stol. se je razširil po celi Kitajski. Po svetovni vojni je dobil opij nevarnega tekmeča v morfinu, ki je tihotapcem ljubši, ker ga lažje prevažajo. Morfij je za Kitajsko še večji socialni bič nego opij. Kdor ga hoče imeti, si zna hitro pomagati.

Po kitajskih mestih je vse polno zakotnih lokalov, kjer je treba skozi tamo odprtno spustiti nekaj denarja, pa je vse v redu. Ista roka, ki je spustila denar, dobi v odškodnino dozo vbrizganega morfina, ne da bi mimoidoči opazili, kdo je kupec in prodajalec tega strupa. Morfina ne pridelujejo na Kitajskem. Tihotapijo ga večinoma iz Amerike in Anglije in sicer preko Japonske. Japonska je dovolila neomejeni uvoz morfina, ki ga pa večinoma prodaja Kitajcem. Tako bela rasa sistematično zastruplja uboge Kitajce in spravila na njihov račun bogate dobičke.

Soha ukradena s pomočjo stražnikov.

Na enem najživahnih prostorov v Parizu je bila te dni pri belem dnevu ukradena velika soha. Dogodek ima svojo smešno poanto v tem, da tatvina ni bila izvršena samo pred očmi dveh stražnikov, temveč celo z njihovo pomočjo.

Na Place de la Republique se nahaja vodomet s soho vodobruhačnega nestvora. Soha, predstavljajoča nekako večjo morsko ribo, je bila iz bronu; dnevno pa se je tam okoli radovale deca. Nihče ni mislil, da hoče kdo to veliko ribo ukrasti. Saj pa je ta bronasti nestvor valgal okoli dva metrska stota ter je bil poleg tega pritrjen še z vijaki. In se je nepričakovano vendar zgodilo!

Že več dni je delalo v bližini vodometu šest delavcev, ki so popravljali celi hidrantov. Prostor okoli vodometu je bil na široko prekopan, dva policista, stoječa v neposredni bližini, pa sta imela nadzorovati, da ni nihče motil popravilnega dela.

No, in se je pred dnevi pripeljal na trg na tovornem vozu neki delavec. Ustavljal se je pred vodometom ter prosil navzoče, da mu pomagajo pri demontaži sohe. Delavci so tej prošnji ustreli. Ker pa je bila soha pretežka, sta pristopila tudi oba stražnika, da pomagata možu. Ni trenotek nista dvomila o tem, da je neznanec izvršil demontažo po nalogu mestnega stavbnega urada. Ogromno bronasto ribo so naložili na voz. Nekaj minut za tem je mož veselo prepevajoč in življajoč svoj plen odpedal. Tatvino je zvečer odkril neki inženir, dodeljen stavbnemu uradu, ki je slučajno prišel na prostor. Na svoje nemalo začudenje je ugotovil, da je težka soha postala lahek plen drznega tatu.

Toda ni sreče brez nesreče. Dogodilo se je, da je našemu prijatelju treščila soha z voza na tlak, kakar sta mu jo dva delavca zopet pomagala naložiti. Eden ga je pri tem opozoril, da se je soha poškodovala, lopov pa je drzno odvrnil, da mu ni leželo na sohi, pač pa na bronu. Drugi dan sta oba delavca čitala v listih o tatvini sohe, kakar sta kriminalnemu uradu povedala točen opis tatu. Takoj se je tudi javil starinar Samuel Süßmann, ki je izvedel, da je kupil bronasto ribo. Prodajalec mu je celo dal svoj naslov. Navzlic temu, da je lopov navedel napačen naslov, so ga agenti izsledili in prijeli. Tat je mehanik Avgust Anfray.

Fašisti pred Malto.

Na dan pred praznikom sv. Jožefa se je vstavila italijanska ladja »Città di Napoli« v pristanišču pred Malto. Gledali so na Malto, potem pa so se zbrali na ladjem mostišču, začeli prepevati in končno izvalno kričati proti Malti: Zivio Mussolini, Zivela Italija, Zivela italijanska Malta! Na zadnjem delu parnika so razobesili fašistovski zastavo. Mornarji so bili vsi fašisti in temu nazivu primerno razpoloženi.

Prebivalci na Malti so se zbrali, da si sijo in vidijo, kaj počnejo in kaj hočejo italijanski mornarji. Ko so šli izvajanje so se razgledali in priredili protidemonstracijo, kličoč: Zivela angleška Malta! Potem so hoteli s čolni priti na parnik pa je policija posegla vmes in to zabranila. Končno je moral italijanski konvoj na Malto nastopiti najodločnejše proti fašistovskim mornarjem, da so sneli izvijajočo zastavo in se zadržali mirno. Ko je parnik odplul, so prebivalci Malte burno demonstrirali proti fašistom.

Dogodek bo odmeval še v Londonu in v Rimu.

Nov rekord Alješina. Šahovski mojster Alješin je te dni absolviral v Moravski Ostravi simultantno proti 45 članom češkega in nemškega šahovskega društva. Dobil je 33 partij, remizoval 9 in izgubil 2. Od dveh slepo igranih partij je dobil eno, drugo je remizoval.

Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

»Svarili ste me, grof, Vašim svarilom pa sem se smejal. Najhuje se je zgodilo, stari me je udaril v obraz.«

»Cesarska visokost!« Grof je prestrašeno odstopil za korak, dva.

»Da, da, le bodite prestrašeni, mene, cesarskega princa, generala, soproga princezinje, očeta pravkar rojenega sina, je pretepel kakor šolarčka. Sramujem se sam pred sabo!«

»Cesarska visokost! Njegovo veličanstvo je rodbinski poglavar, nad Vami ima očetovske pravice. Udarce očetovske roke ne onečašča!«

»To je sofistika! Ako bi bilo to istina, bi ne čutil tako zelo te sramote. Ni res, Wolkenstein, jaz sem onečaščen kot mož in častnik!«

Glasno je zastokal in se vlekel na širok divan, pokrit z medvedovimi kožami, ki je stal tik ob steni. Obraz in roke je skril v svilnenih blazinah. Vse telo se je treslo od gneva, bolesti in sramote. Wolkenstein si ni vedel pomagati vspricu tega divjega izbruhu užaljenih čustev.

»Cesarska visokost, iztreznite se! Končno je to Vaš stric in cesar, ki je Vas udaril. To jemlje udarcu, ako ne sramoteči, pa vendar vsaj ves sramotni značaj. Od najvišjega gospodarja v državi ne morete zahtevati zadošččenja. Tu je na mestu le samoobvladanje in trdni sklep, da nikdar ne daste povoda za kak enak prizor.«

Kakor besen se je nadvojvoda vzravnil.

»Pa ravno ne! Brezčastno šlevo, lopova me je imenoval. Nečem, da bi ne imel prav. Dosedaj sem delal budalosti, odšlej hočem delati same podlosti. Naj ima veselje nad svojim nečakom!«

Wolkenstein ga je skušal pomiriti.

»To pojde vse na osebne Vaš račun, cesarska visokost. Bolje je, da se pokorite za enkratni pregrešek s strogostjo napram samemu sebi, kakor da se vdajate trenutni razburjenosti. Cesarska visokost, čisto gotovo je, da najdete zopet samega sebe.«

Nadvojvoda se je dvignil in ga divje smeječ se udaril po ramah.

»Prav pravite, Wolkenstein! Ne oficir, marveč postni propovednik bi Vi morali postati! Mene pa ne spreobrne! V to pestro sukno so me utaknili in mi vsilili žensko, ki je ne maram. Trudil sem se, da bi izhajal z obema. Uspeh je bil sramoten. Sedaj žvižgam na vse in si hočem svoje življenje urediti po svojem okusu. Zabavati se hočem! Nečem več letati za koketnimi ženskami, ki bi me

imele za norca. Cenene stvarce, sladka dekleta z ulice opravijo tudi svoje, ako hoče človek svoje življenje upostojati. Le smejte se, Wolkenstein, to bo vzitek, da bo starič nemara mislil, da je sam zopet postal mlad. V mojih grehih naj mi bo on vzor!«

Nadvojvoda se je rezko zakrohotal, da je Wolkensteina kar spreletelo po telesu. Da bi nadvojvoda v tem razpoloženju progovarjal in ga svaril, bi bilo brez pomena, zato je molče odšel. Ko je Wolkenstein odšel, je nadvojvoda še trenotek sedel na divanu, podpirajoč z rokami razgreto svojo glavo, kakor da bi snoval posebne načrte. Nato se je nenadoma dvignil in pozvonil svojemu strežaju.

Orgije in bakhanali.

»Joško! Ti si pretkan dečko in se spoznaš celo pri klobasnih ponvah. Ali veš za par brhkih punic, veš takšnih, kakršne se sprehajajo po Kärntnerici? Toda mlade in postavne morajo biti! Da veš!«

Sluga je presenečeno v največjem dvomu pogledal svojega gospodarja. Saj je bil sicer na marsikaj navalen, toda to je vendarle prekosilo vse, kar je že prej doživel. Odlašal je s svojim odgovorom. Nestrpo se je zarezal nad njim njegov gospodar:

»Ne delaj tako neumnega obraza in ne izgovarjaj se. Ako ničesar ne veš, pojdi k vragu! Saj so še drugi, ki so pametnejši kot ti!«

»Ne zategadelj cesarska visokost, poznam tudi takšne ženščine, toda prepričan sem, da se Vaša cesarska visokost samo šali z menoj.«

»Tepec, kakor da bi bil jaz razpoložen s teboi se šaliti! Mislim docela resno! Pripelji mi semkaj dve najkrasnejši punici. V tole sobo. Damam bo vendar tu dovolil razkošno,« je pripomnil z režečim obrazom.

»Cesarska visokost, to vendar ne gre! Dve takšni ženščini tu, v tej palači!«

»To je tvoja stvar, da se to zgodi. Hočem imeti ta dekleta tu. Potem poskrbi za malo kosilo za tri osebe in mnogo šampanjca. Stregel boš sam in ne smeš nikogar pustiti v bližino te sobe!«

Strežaj se je poklonil, vendar ni bil baš pri najboljši volji. Da bi v tem razburjenem razpoloženju ugovarjal svojemu gospodarju, se mu ni zdelo pametno. Toda slepa pokorščina bi mu tudi lahko škodovala. Nadvojvoda je napravil njegovemu dvomu hiter konec.

»Ako stvar pametno urediš, bo samo v tvojo korist. Ako pa stvar razblebetaš, lahko vnaprej napraviš svoj testament!«

Darujmo za sokolski Tabor!

Industrijalec Ivan Rakovec.

Včeraj v ponedeljek je nenadoma umrl g. Ivan Rakovec, industrijalec v Kranju. Po opravih je odšel jutraj v Trbiž. Proti večeru se je na ulici onesvestil in sgrudil na tla. Zadel ga je srčna kap. Prepeljali so ga takoj domov v Kranj, toda že med potom je umrl. Pokojnik je bil ena izmed najmarkantnejših oseb v Kranju. Poznal ga je vsa Gorenjska kot večaka v gospodarskih vprašanjih in ga visoko čislala.

Ivan Rakovec je bil rojen v Kranju l. 1867, kot sin uglednega meščana in obrtnika. V svojem rodnem mestu je absolviral nižjo gimnazijo, na to pa je študiral še v Ljubljani. Trgovsko akademijo je absolviriral v Gradcu. Ko je zadostil vojaški dolžnosti kot enoletni prostovoljec, se je vrnil v Kranj in po očetovi smrti prevzel gospodarstvo. Z vso vnemo se je lotil trgovine in gospodarskih poslov ter s svojim delom in izrednim strokovnim znanjem ustvaril iz svoje strojarne cvetočo industrijsko podjetje, ki ga je zlasti v zadnjih letih izpopolnil in močeno razširil. A tudi sicer se je udeleževal v najrazličnejših gospodarskih panožah in poveljal z uspehom. Še kot mlad močan se je uveljavil tudi v javnem življenju. Bil je izvoljen v občinski odbor, v katerem je z vso poštovanostjo deloval skoraj dvajset let. Bil je tudi odbornik mestne hranilnice, ki ji je bil s svojim strokovnim znanjem v veliko oporo. Pokojnik je bil okrog 20 let svetnik Trgovske in obrtniške zbornice. Tudi v tej korporaciji se je uveljavil s svojo strokovno usposobljenostjo in s svojim razumevanjem vseh gospodarskih problemov. Bil je odločen narodnjak, ki jo vzgojil vso svojo rodbino v krepkem narodnem duhu, pri čemer mu je z vso ljubeznijo pomagala njegova gospa soproga Mara iz znane narodne Erbenove obitelji v Bitinjah. Da je bil pokojnik tudi prepričan naprednjak, nam ni treba posebej poudarjati, saj ga kot takšnega pozna vsa Slovenija. Narodnik našega lista je bil nad četrto stoletja.

S smrtjo g. Ivana Rakovca izgubi naša industrija enega svojih najboljših zastopnikov, rodno njegovo mesto pa enega svojih najuglednejših in najdelavnejših občanov.

Pokojnik zapušta soprogo in dve hčerki — Anko, omoženo z industrijcem inž. Pollakom v Trbižu, in Olgo, omoženo z zdravnikom dr. Božidarjem Fajdiga v Kranju.

Pogreb bo v četrtek ob pol 17. na pokopališču v Kranju.

Bodi odličnemu pokojniku, ki je vžival povsodi največji ugled in spoštovanje trajen spomin, njegovi cenjeni rodbini pa naše iskreno sožalje!

Markiz G. Nathaniel Curzon.

Z markizom Curzonom, o čigar smrti smo na kratko že poročali, je odšla v večnost ena najmarkantnejših in najbolj tipičnih osebnosti moderne, skoraj bi rekli včerajšnje Anglije. Bil je eden tistih sinov visoke angleške aristokracije, ki so že po rodu določeni, da postanejo slavni v službi angleške države. Pokojnik je bil rojen leta 1859, kot najstarejši sin barona Seardsdale iz Kedledstona v Derbyshiru. Svoje prve študije je dovršil v Etonu, potem je pa nadaljeval študije na visoki konservativni oxfordski univerzi. Že tu je zbujal s svojim nastopom splošno pozornost. Hotel je biti povsod prvi. Sam Disraeli, lord Beaconsfield se je zanimal za nadarjenega akademika, ki mu je obetal slavno bodočnost. Mladi Curzon je videl svoj karjerno jasno pred seboj. Že v zgodnji mladosti je sanjal o praviščnem Orijentu. Hotel je postati kraljev namestnik v Indiji. Toda karjiero je bilo treba začeti v ožji domovini. Pot do kraljevega namestnika vodi mimo odličnih politikov in državnikov. Curzonu je bila sreča mila, ker ga je sprejel v službo lord Salisbury in že leta 1886 je bil imenovan za poslanika v Southportu. Pet let pozneje je vstopil v kabinet kot državni podtajnik za Indijo. Bilo mu je šele 32 let. V to dobo spada njegovo prvo potovanje v Azijo in Perzijo. Po povratku se je poročil z miss Leiterovo iz Chicaga, hčerko bogatega trgovca. Leta 1899 so se sličinje uresničile njegove sanje. Bil je imenovan za kraljevega namestnika v Indiji.

V tem času je Curzon ime že slovelo v Evropi. Iz njegovih govorov v spodnji zbornici je bilo razvidno, da je Curzon imperijalist in da smatra v dobri konservativni tradiciji Rusijo za enega največjih sovražnikov Anglije. Zato so sprejeli v Petrogradu njegovo imenovanje kot provokacijo. Ko je Curzon prevzel svoje visoke funkcije v Indiji, je Anglijo težila vojna v Južni Afriki. S tem je postala tudi pozicija kraljevega namestnika prva leta precej kočljiva in Curzon ni mogel uspešno reagirati na aktivnost Rusije v srednji Aziji. Šele ko je bila vojna z Buri srečno končana, se je

lotil Curzon bojevitve politike. Dal je inicijativo za demonstrativno ekspedicijo v Perzijski zaliv, da utrdi angleške pravice do El Koveita. Poslal je tudi polkovnika Jungbusbanda z vojaško ekspedicijo v notranjost Tibeta, v zagonetno, sveto Lhaso in malo je manjkalo, da ni povzročil vojne z Afgancom. V Indiji je reformiral upravo in administracijo, dvignil je poljedelstvo in industrijo, razširil vodne naprave in zgradil več krasnih javnih poslopij. Nekateri ukrepi in njegovi energični osebni nastopi so pa zbudili nezadovoljstvo domačinov in tako je prišlo pod njegovo vladno do onega pokreta v Indiji, ki je postal Angliji po vojni pravi trn v peti. Leta 1905 je imel Curzon konflikt z vrhovnim poveljnikom angleške vojske lordom Kitchenerjem. Ta konflikt je bil kriv, da je moral odložiti svoje visoke funkcije kraljevega namestnika. Po povratku v Anglijo je postal član zgornje zbornice. Leta 1911. povodom svečanega kronanja, je dobil naslov grofa.

Kot lord je energično nastopal proti liberalni vladi. V odločilnem stadiju parlamentarne borbe je pripomogel do kompromisa, ko je vlada zahtevala kraljevo odobrenje za imenovanje liberalne večine novih lordov. Zadnja leta pred vojno je bil Curzon zastopnik zunanega ministra lorda Lansdowna v zgornji zbornici in kancelar Oxfordске univerze. Začetkom vojne je začel z drugimi konservativnimi prvaki podpirati vlado in leta 1915. je vstopil v koalicijsko Asquithovo vlado kot lord čuvar državnega pečata. Bil je vnet pristaš vojne do končne zmage in kot tak je sodeloval osebno tudi v ožjem vojnem svetu. Ko je Balfour po mirovni konferenci odstopil, je postal Curzon zunanji minister. Ker je vodil vse važnejše posle zunanje politike sam, je moral slednjič odstopiti. Njegovo demisijsko je povzročila zlasti katastrofa leta 1922., ki so jo smatrali v Londonu za osebni poraz velikega helenofila. V prvih konservativnih kabinetih Bonar Lawa in Baldwinina je obdržal Curzon portfelj zunanega ministrstva. Njegova zasluga je, da je Anglija po polomu severskega miru sklenila novo mirovno pogodbo s Turčijo. Ko je po porazu Macdonaldove vlade prišla na krmo zopet konservativna Baldwinova vlada, se Curzon v Foreign Office ni več vrnil. Bil je imenovan za lorda predsednika tajnega sveta. Zadnji njegov nastop je bila obsodba nemške sabotaže v razorožitvi. Njegova prva žena je umrla leta 1906. Leta 1917. se je oženil drugič s hčerko ameriškega poslanika v Braziliji miss Grace Munroe Hinds, vdovo po Alfredu Dugganu iz Buenos Airesa. Ogromno dedščino po tem zakonu je dobila lady Curzonova šele nedavno. Leta 1921. je bil Curzon imenovan za markiza.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Objave.

— **Predavanje o zdravstvu.** Zdravniško društvo v Ljubljani priredi za širjo javnost ciklus aktualnih predavanj, kjer se bodo od zdravnikov specialistov obravnavali sledeči predmeti: splošna higijena, socialna zaščita dece, kirurgija, higijena žene, epidemijologija, röntgenoslovje, infektivska bolezn, eugenika, tuberkuloza itd. Predavanja se bodo vršila vsak torek od 6.—7. zvečer v veliki dvorani univerze. K tem predavanjem se vljudno vabijo vsi, ki se zanimajo za telesni prosep našega naroda. V torek 24. marca predava g. dr. Ivo Pirč pod naslovom: «Naše pravice in dolžnosti za razvoj higijene.»

— **Predavanje v Pravniku.** V četrtek dne 26. t. m. bo predaval na sestanku društva «Pravnika» g. ravnatelj dr. Ludvik Böhm o predmetu: «Morska obala v teoriji in praksi. Nadaljevanje in konca.» Predavanje se bo vršilo v dvorani št. 79, I. nadstropje deželnega sodišča in se prične točno ob pol 18. popoldne. Društveniki se vabijo k obilni udeležbi, prijatelji dobrodošli.

— **II. književna tombola Jugoslovanske Matice.** S številkami, izžrebanimi dne 14. t. m. so bili zadeti vsi dobijci za tombole in je s tem igra dovršena. Tombolo so zadele tablice, ki nosijo št. 1813. Imena onih, ki so zadelj tombolske dobitke, objavimo prihodnjič.

PERI S «SAMOBELIN» AVTOMATOMI

— **Popravek.** Napovedano predavanje akad. agr. kluba «Njiva» dr. Vebr: Družba in vest, se radi kolajše s prireditvijo akad. nap. dr. Jadrana: «Masarykov večer», ne bo vršilo. Isto se vrši v četrtek 26. marca ob 20. uri v «Kmetijski družbi» (Turjaški trg). Cenjeno občinstvo se prosi, da vzame to za znanje. Akad. agr. klub «Njiva».

— **Udruženje rezervnih oficirja I ratnika** — pododbor Ljubljana, vabi na članski sestanek, ki se vrši v ponedeljek dne 25. marca 1925 ob 8. zvečer v Oficirskem domu. Na dnevnem redu je predvsem poročilo delegatov z zbora v Beogradu.

— **Mariborska podružnica SPD.** Občni zbor SPD., podružnica Maribor se vrši 26. marca t. l. ne ob 21., kakor pomotoma javljeno, temveč ob 19. zvečer v Narodnem domu v Mariboru. Odbor.

— **Sokol Ljubljana II.** priredi v sredo 25. t. m. pešizlet na Katarino. Zbirališče ob pol 8. na dvorišču realke. V slučaju slabega vremena preložen na nedeljo. — Obenem opozarja prednjački zbor, da se vrši telovadba starejših članov vsako sredo ob 20. uri.

— **Akad. agr. klub Njiva** priredi danes ob 20. uri v dvorani «Kmetijske družbe» (Turjaški trg) predavanje univ. prof. dr. Vebr: «Družba in vest». Vabljeni vsi akademiki, kakor tudi vse ostalo občinstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani
naznanja žalostno vest, da je v ponedeljek, dne 23. marca 1925
zvečer preminul njen dolgoletni pravi član, gospod

IVAN RAKOVEC

veleindustrijalec v Kranju.

Zbornica je z njim izgubila izredno delavnega, veleza-
služnega in visokocenjenega člana. Hvaležna blagemu pokojniku,
ga trajno ohrani v najčastnejšem spominu.

V Ljubljani, dne 24. marca 1925.

Upravni svet Trgovske banke d.d. v Ljubljani
naznanja, da je njega večletni član, gospod

IVAN RAKOVEC

industrijalec v Kranju

dne 23. marca 1925 nenadoma preminul.

Bodi blagemu pokojniku, ki si je pridobil za zavod ne-
venljivih zaslug, časten in hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 24. marca 1925.

UPRAVNI SVET
Trgovske banke d. d. v Ljubljani

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica štev. 6.

Industrijska, obrtniška in trgovska podjetja, ki nudijo popolno varstvo z vknjižbo in z zastavo zalog blaga, iščejo posejila ozir. družabnike ali kupce. Ponudbe sprejema in pojasnila daje

Gospodarska pisarna, dr. z o. z.
v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II

Modni salon M. SEDEJ-STRNAD LJUBLJANA

Prešernova ul. 3

Cene konkurenčne! se priporoča veleceni. damam za žalni klobuki vedno v zalogi
spomladansko sezijo

Ustanovljeno leta 1879.

Telefon št. 553.

Ključavničarstvo

August Martinčič

LJUBLJANA, Rimska cesta 14.

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valčnih zastorov v Sloveniji

prilagoja naprave novih valčnih zastorov in poprave istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

selečnih plah, okrižij vsake vrste od pripreste do najboljših izpeljave, škarjaste omrežje, železna za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra l. t. d.

Stalna zaloga štedilnikov

v priznani vestni in solidni izvršitvi!

RAST LAS ZAJAMUJE „LEDA“

zakonito varčeno sredstvo proti plešavosti, izpadanju las in prhljaju. Določa se v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah ali po povračilu za 100 dinarjev (in 10 dinarjev poština) razpoložljiva. Kozmet. laboratorij „LEDA“, Zagreb, Nikolićeva 1.

Varujte za „Sokolski Tabor“!

Najboljša

„PUCH“ kolesa

zelo ugodnih cenah dobite te pri Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ul. 7

Ugodna prilika

za nakup knjig, garni in trgovine s papirjem v Ljubljani na najlepšem kraju v sredini mesta.

Prodaja se celotna zaloga z vsem inventarjem. — Več se poizve v upravi Slov. Naroda.

Pozor! Ali že veste! Pozor!

da se trgovina Marija Rogelj

Sv. Petra cesti štev. 26

sedaj nahaja na

poletje Kolodvorske ulice! Priporoča svojo krasno spomladansko zalogo štofov, cajgov, kloba, ceferja, okstorda, delena, kambrka, šifona, bele in rujave kotenine, platna za rjuhe, dalje moško in žensko perilo, svilene jumerje, krasne rute in šerpe, kravate, nogavice, pavcio in drobnarije. — Povsod se javno govori, da se pri meni dobro in najceneje dobil — Marija Rogelj.

Beogradska fabrika asfalta i katrantskih proizvoda

BEograd, Vuka Karadžića 6

Telegram: Grozit. Telefon 27-20.

Proizvodnja „Grozit“ krovna hartija, asfalt i katranova krovna hartija, asfalt ploče za izolovanje, ter kamenog uglja, karbolneum, drveni cement, lak za krovove i za gvozđa, smola iz kamenog uglja, meka i tvrda itd.

Zastupnike za Sloveniju se traže.

M. KRISTOFIČ - BUČAR, Ljubljana, Stari trg 9

v lastni hiši.

Priporoča

krasni

Cene zmerno.

BLUZE

ravno došle najnovejšega kroja.

OTROŠKE OBLEKICE, PLAŠČKE.

Velika izbira.

Najcenejše in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, raznovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popolno popravilo, emajiranje in pon klanje dvo koles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

„TRIBUNA“,

F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

45 L

Najnovejši damski klobuki

došli v modnem salonu

Ida Škof-Wanek naslednici

Ljubljana

Pod Trando 2

Priznana solidne cene. — Preoblikovanje in predelovanje se izvršuje točno.

37 L

Sanatorium Dr. K. Szegő

za odrasle i djecu. — Abbazia (Italija).

Dietno liječenje za debljanje i krepljenje. Prvorazredni zavod za bolesne na srcu, na ovaprenju žila. — Promjene (Stoffwechsel) za ženske i živčane bolesti. Djeca od 7 godina primaju se i bez pratnje.

69 T

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

v Ljubljani, Mestni trg štev. 6

ker ima že nad

10,000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje najugodnejše.

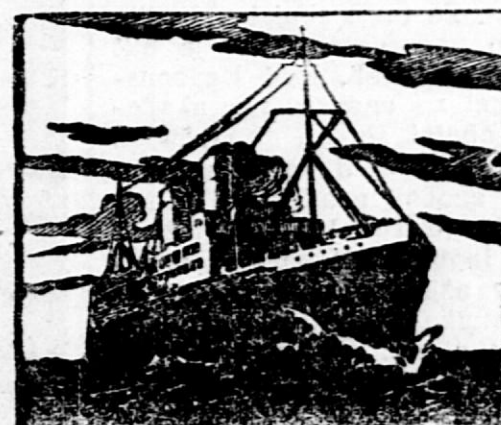
Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vknjižbo in proti poroštvo.

Telefon štev. 9. 33 L Telefon štev. 9.

Razglas. Pozor, stavbena podjetja!

Šumska uprava v Kranjski gori odproda takoj svojo napravo za centralno kurjavo, ki se jo lahko vsak čas ogleda na licu mesta. Tozadavne ponudbe naj se vpošljejo do 4. aprila t. l.

Šumska uprava.

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška poštna parobrodna linija — Generalno zastopstvo za krajino S. H. S. Zagreb, Trg. l. štev. 17.

Redoviti potniški promet:

Hamburg-Cherbourg-Southampton v New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v Južno Ameriko.

— Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, Sampaio. — Odprava potnikov v prvem, drugem in tretjem razredu. Kabina tretjega razreda z dvema in štirimi posteljami.

Podzastopstva:

Beograd, Karagorjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 28. — Veliki Bečkerek, Kralja Aleksandra u. 4. — Bitolj, Bulevard Aleksandra 163. Brzojavni naslov za gori navedena podzastopstva „Royalmail“.

Za Beano, Hercegovino, Dalmacijo in Crnogorci:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gratu. Brzojavni naslov: „Prometna banka“.

Dopisovanje v vseh jezikih.

Náš najboljši soprog, oče, ded, tast in brat, gospod

Ivan Rakovec

tovarnar in posestnik, član trgovske in obrtne zbornice za Slovenijo itd.,

je danes ob 6. popoldne nenadoma v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek, dne 26. t. m. ob polu petih popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Zadušnica se opravi v petek, dne 27. t. m. ob 8. zjutraj v župni cerkvi.

Neutolažljivi priporočamo blagega pokojnika vsem, posebno pa onim, ki jim je bil zvest in dober prijatelj, v ljub in časten spomin.

KRANJ, dne 23. marca 1925.

Mara Rakovec roj. Eržen, soproga.

Anka omož. Polak, Olga omož. Fajdiga, hčeri. — Karolina Dobida roj. Rakovec, sestra. — Ing. Karol Polak, tovarnar, Dr. Božidar Fajdiga, okr. zdravnik, zeta. — Daša, Uroš, Brada Polak, Darja Fajdiga, vnuki.